

Έκδοση
στην ελληνική γλώσσα

Ανακοινώσεις και Πληροφορίες

<u>Ανακοίνωση αριθ.</u>	Περιεχόμενα	Σελίδα
	I Ανακοινώσεις	
	Επιτροπή	
2000/C 307/01	Ισοτιμίες του ευρώ	1
2000/C 307/02	Δημοσίευση των αποφάσεων των κρατών μελών για τη χορήγηση ή την ανάκληση αδειών εκμετάλλευσης σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2407/92 του Συμβουλίου περί της εκδόσεως αδειών των αερομεταφορέων ⁽¹⁾	2
2000/C 307/03	Δημοσίευση των αποφάσεων των κρατών μελών για τη χορήγηση ή την ανάκληση αδειών εκμετάλλευσης σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2407/92 του Συμβουλίου περί της εκδόσεως αδειών των αερομεταφορέων ⁽¹⁾	4
2000/C 307/04	Μη διατύπωση αντιρρήσεων σε μια κοινοποιηθείσα συγκέντρωση (Υπόθεση COMP/M.1745 — EADS) ⁽¹⁾	4
2000/C 307/05	Προηγούμενη κοινοποίηση συγκέντρωσης (Υπόθεση COMP/M.2194 — CCF-Loxxia/Crédit Lyonnais-Slibail/JV) — Υπόθεση υποψήφια για απλοποιημένη διαδικασία ⁽¹⁾	5
	ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ	
	Εποπτεύουσα αρχή της ΕΖΕΣ	
2000/C 307/06	Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών ανταγωνισμού και της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ στην εξέταση υποθέσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 53 και 54 της συμφωνίας ΕΟΧ	6
2000/C 307/07	Ανακοίνωση της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ για την εικοστή τέταρτη τροποποίηση των βασικών διαδικαστικών κανόνων στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων (επέκταση του χρόνου ισχύος των κανόνων για τις ενισχύσεις τις σχετικές με την προστασία του περιβάλλοντος)	16

Ανακοίνωση αριθ.

Περιεχόμενα (συνέχεια)

Σελίδα

2000/C 307/08

Ανακοίνωση της Εποπτεύουσας αρχής της ΕΖΕΣ σχετικά με την εικοστή πέμπτη τροποποίηση των διαδικαστικών και κανονιστικών κανόνων στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων (παράταση της περιόδου ισχύος των κανόνων περί ενισχύσεων για την ενίσχυση στη βιομηχανία συνθετικών ινών) .....

16

Μόνιμη Επιτροπή των χωρών ΕΖΕΣ

2000/C 307/09

Κατάλογος των πιστωτικών ιδρυμάτων που έχουν άδεια λειτουργίας στην Ισλανδία, το Λίχτενσταϊν και τη Νορβηγία σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 7 της οδηγίας 77/780/ΕΟΚ

17

I

(Ανακοινώσεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ισοτιμίες του ευρώ ⁽¹⁾

25 Οκτωβρίου 2000

(2000/C 307/01)

1 ευρώ	=	7,4430	κορόνες Δανίας
	=	339,49	δραχμές
	=	8,4602	κορόνες Σουηδίας
	=	0,5771	λίρες Αγγλίας
	=	0,8307	δολάρια ΗΠΑ
	=	1,2644	δολάρια Καναδά
	=	89,8	γιεν
	=	1,5015	φράγκα Ελβετίας
	=	7,946	κορόνες Νορβηγίας
	=	72,36	κορόνες Ισλανδίας ⁽²⁾
	=	1,5978	δολάρια Αυστραλίας
	=	2,0805	δολάρια Νέας Ζηλανδίας
	=	6,3751	ραντ Νοτίου Αφρικής ⁽²⁾

⁽¹⁾ Πηγή: Ισοτιμίες αναφοράς που δημοσιεύονται από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

⁽²⁾ Πηγή: Επιτροπή.

Δημοσίευση των αποφάσεων των κρατών μελών για τη χορήγηση ή την ανάκληση αδειών εκμετάλλευσης σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2407/92 του Συμβουλίου ⁽¹⁾ περί της εκδόσεως αδειών των αερομεταφορέων ⁽²⁾

(2000/C 307/02)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ

Χορηγηθείσες άδειες εκμετάλλευσης

Κατηγορία Α: Άδειες εκμετάλλευσης χορηγηθείσες στους μεταφορείς που δεν πληρούν τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 5 παράγραφος 7 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2407/92

Επωνυμία του αερομεταφορέα	Διεύθυνση του αερομεταφορέα	Επιτρέπεται η μεταφορά	Απόφαση ισχύουσα από
Veritair Limited	Cardiff Heliport Foreshore Road, East Moore Cardiff, South Glamorgan CF1 5LZ	επιβατών, ταχυδρομείου, εμπορευμάτων	16.5.2000

Κατηγορία Β: Άδειες εκμετάλλευσης χορηγηθείσες σε μεταφορείς που πληρούν τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 5 παράγραφος 7 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2407/92

Επωνυμία του αερομεταφορέα	Διεύθυνση του αερομεταφορέα	Επιτρέπεται η μεταφορά	Απόφαση ισχύουσα από
Forth & Clyde Helicopter Services Limited	Building 98a, General Aviation Area Edinburgh Airport EH12 9DN	επιβατών, ταχυδρομείου, εμπορευμάτων	17.7.2000
Heliflight (UK) Limited	Wolverhampton Airport Bobbington, Stourbridge W. Midlands DY7 5DY	επιβατών, ταχυδρομείου, εμπορευμάτων	28.6.2000
Police Aviation Services Limited	Gloucester Airport Staverton, Cheltenham Gloucestershire GL51 6SS	επιβατών, ταχυδρομείου, εμπορευμάτων	10.4.2000
EBG Helicopters Limited	Hangar One Redhill Aerodrome, Kingsmill Lane Redhill, Surrey RH1 5JY	επιβατών, ταχυδρομείου, εμπορευμάτων	19.4.2000

Ακυρωθείσες άδειες εκμετάλλευσης

Κατηγορία Α: Άδειες εκμετάλλευσης χορηγηθείσες στους μεταφορείς που δεν πληρούν τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 5 παράγραφος 7 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2407/92

Επωνυμία του αερομεταφορέα	Διεύθυνση του αερομεταφορέα	Επιτρέπεται η μεταφορά	Απόφαση ισχύουσα από
Caledonian Airways Limited	Caledonian House, Gatwick Airport West Sussex RH6 0LF	επιβατών, ταχυδρομείου, εμπορευμάτων	28.4.2000
Brintel Helicopters Limited (British International)	Buchan Road, Aberdeen Airport, Dyce Aberdeen AB21 7BZ	επιβατών, ταχυδρομείου, εμπορευμάτων	3.8.2000

⁽¹⁾ ΕΕ L 240 της 24.8.1992, σ. 1.

⁽²⁾ Κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή πριν από τις 15 Οκτωβρίου 2000.

Επωνυμία του αερομεταφορέα	Διεύθυνση του αερομεταφορέα	Επιτρέπεται η μεταφορά	Απόφαση ισχύουσα από
Air Bristol Limited (AB Airlines)	Enterprise House Stansted Airport, Stansted Essex CM24 1QW	επιβατών, ταχυδρομείου, εμπορευμάτων	1.4.2000
Atlantic Bridge Aviation Limited (Sky-Trek Airlines and/or Euroceltic Airways)	Lydd Airport, Kent TN29 0QL	επιβατών, ταχυδρομείου, εμπορευμάτων	16.8.2000

Κατηγορία Β: Άδειες εκμετάλλευσης χορηγηθείσες σε μεταφορείς που πληρούν τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 5 παράγραφος 7 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2407/92

Επωνυμία του αερομεταφορέα	Διεύθυνση του αερομεταφορέα	Επιτρέπεται η μεταφορά	Απόφαση ισχύουσα από
Truman Aviation Limited (Truman Air Charter)	Nottingham Airport, Tollerton Nottingham NG12 4GA	επιβατών, ταχυδρομείου, εμπορευμάτων	17.3.2000
Justgold Limited (Blackpool Air Charter)	Blackpool Airport Air Centre, Blackpool Lancashire FY4 2QS	επιβατών, ταχυδρομείου, εμπορευμάτων	26.5.2000
CSE Bournemouth Limited (IDS Aircraft)	Citation Centre, Hangar 266 Bournemouth International Airport Christchurch, Dorset BH23 6NW	επιβατών, ταχυδρομείου, εμπορευμάτων	30.6.2000
Graff Aviation Limited	Orchard End, Avondasset, Leamington Spa Warwickshire CV33 0AY	επιβατών, ταχυδρομείου, εμπορευμάτων	7.9.2000
Clacton Aero Club (1988) Limited	Clacton Airfield, West Road, Clacton-on-Sea Essex CO15 1AG	επιβατών, ταχυδρομείου, εμπορευμάτων	15.5.2000
Air Care (South West) Limited	Darley House, Upton Cross, Liskeard Cornwall PL14 5AS	επιβατών, ταχυδρομείου, εμπορευμάτων	2.5.2000
Dragon Helicopter Services Limited (Redhill Helicopter Centre)	Hangar One, Redhill Aerodrome, Kingsmill Lane, Redhill, Surrey RH1 5YP	επιβατών, ταχυδρομείου, εμπορευμάτων	20.4.2000

Αλλαγή ονόματος του κατόχου αδειας

Κατηγορία Α: Άδειες εκμετάλλευσης χορηγηθείσες στους μεταφορείς που δεν πληρούν τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 5 παράγραφος 7 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2407/92

Νέο όνομα	Διεύθυνση του αερομεταφορέα	Επιτρέπεται η μεταφορά	Απόφαση ισχύουσα από
Scotia Helicopter Services Ltd (προηγούμενο όνομα: Bond Helicopters Ltd)	Aberdeen Airport East, Dyce Aberdeen AB2 0DT	επιβατών, ταχυδρομείου, εμπορευμάτων	18.7.2000
JMC Airlines Limited (προηγούμενο όνομα: Flying Colours Airlines Ltd)	Commonwealth House, Chicago Avenue Manchester International Airport Manchester M90 3DP	επιβατών, ταχυδρομείου, εμπορευμάτων	3.5.2000

Δημοσίευση των αποφάσεων των κρατών μελών για τη χορήγηση ή την ανάκληση αδειών εκμετάλλευσης σύμφωνα με το άρθρο 13 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2407/92 του Συμβουλίου ⁽¹⁾ περί της εκδόσεως αδειών των αερομεταφορέων ⁽²⁾

(2000/C 307/03)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΔΑΝΙΑ

Ακυρωθείσες άδειες εκμετάλλευσης

Κατηγορία Β: Άδειες εκμετάλλευσης χορηγηθείσες σε μεταφορείς που πληρούν τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 5 παράγραφος 7 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2407/92

Επωνυμία του αερομεταφορέα	Διεύθυνση του αερομεταφορέα	Επιτρέπεται η μεταφορά	Απόφαση ισχύουσα από
Air Alpha A/S	Odense Lufthavn, Lufthavnsvej 31, DK-5720 Odense N	επιβατών, ταχυδρομείου, εμπορευμάτων	1.9.2000

⁽¹⁾ ΕΕ L 240 της 24.8.1992, σ. 1.

⁽²⁾ Κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή πριν από τις 15 Οκτωβρίου 2000.

Μη διατύπωση αντιρρήσεων σε μια κοινοποιηθείσα συγκέντρωση

(Υπόθεση COMP/M.1745 — EADS)

(2000/C 307/04)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Στις 11 Μαΐου 2000, η Επιτροπή αποφάσισε να μη διατυπώσει αντιρρήσεις για την ανωτέρω κοινοποιηθείσα συγκέντρωση και να την αναγνωρίσει ως σύμφωνη με την κοινή αγορά. Η απόφαση αυτή βασίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχείο β) του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 του Συμβουλίου. Το πλήρες κείμενο της απόφασης διατίθεται μόνο στην αγγλική γλώσσα και θα δημοσιοποιηθεί αφού διαγραφούν τα επαγγελματικά απόρρητα που ίσως περιέχει. Θα διατίθεται:

- υπό έντυπη μορφή μέσω των γραφείων πωλήσεως της Υπηρεσίας Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (βλέπε οπισθόφυλλο),
- υπό ηλεκτρονική μορφή «CEN» στη βάση δεδομένων Celex, όπου φέρει αριθμό εγγράφου 300M1745. Το Celex είναι το αυτοματοποιημένο σύστημα τεκμηρίωσης του κοινοτικού δικαίου.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με συνδρομές απευθυνθείτε στην ακόλουθη διεύθυνση:

EUR-OP
Information, Marketing and Public Relations (OP/A/4-B)
2, rue Mercier
L-2985 Luxembourg
Τηλέφωνο (352) 29 29-42455· φαξ (352) 29 29-42763.

Προηγούμενη κοινοποίηση συγκέντρωσης
(Υπόθεση COMP/M.2194 — CCF-Loxxia/Crédit Lyonnais-Slibail/JV)

Υπόθεση υποψήφια για απλοποιημένη διαδικασία

(2000/C 307/05)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

1. Στις 16 Οκτωβρίου 2000, η Επιτροπή έλαβε κοινοποίηση μιας προτεινόμενης συγκέντρωσης σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 του Συμβουλίου ⁽¹⁾, όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1310/97 ⁽²⁾, με την οποία οι επιχειρήσεις Crédit Commercial de France (CCF), που ανήκει στον όμιλο HSBC (Ηνωμένο Βασίλειο) και Crédit Lyonnais αποκτούν, με την έννοια του άρθρου 3 παράγραφος 1, στοιχείο β) του εν λόγω κανονισμού, κοινό έλεγχο των επιχειρήσεων Loxxia, Slibail και Slibail Location, με αγορά μετοχών σε νεοδημιουργηθείσα εταιρεία που αποτελεί κοινή επιχείρηση.
2. Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες των εν λόγω επιχειρήσεων είναι:
  - CCF: πιστωτικό ίδρυμα (τραπεζικές και χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες),
  - Crédit Lyonnais: πιστωτικό ίδρυμα (τραπεζικές και χρηματοπιστωτικές δραστηριότητες),
  - Loxxia: θυγατρική εταιρεία της CCF η οποία δραστηριοποιείται κυρίως στο χώρο της χρηματοδοτικής μίσθωσης κινητής περιουσίας (διά της Loxxia-Bail) και της χρηματοπιστωτικής μίσθωσης (διά της Loxxia-Multibail) σε επιχειρήσεις και επαγγελματίες,
  - Slibail και Slibail Location: θυγατρικές εταιρείες της Crédit Lyonnais, οι οποίες δραστηριοποιούνται κυρίως στο χώρο της χρηματοδοτικής μίσθωσης κινητής περιουσίας (Slibail) και της χρηματοπιστωτικής μίσθωσης (Slibail Location) σε επιχειρήσεις και επαγγελματίες. Η Slibail και η Slibail Location διαθέτουν επίσης μια συμμετοχή 49 % στην Slibail LD, μια εταιρεία που ειδικεύεται στην μακρόχρονη μίσθωση μηχανοκίνητων οχημάτων.
3. Κατά την προκαταρκτική εξέταση, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση θα μπορούσε να εμπίσει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89. Εντούτοις, επιφυλάσσεται να λάβει τελική απόφαση επί του σημείου αυτού. Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με μια απλοποιημένη διαδικασία αντιμετώπισης ορισμένων συγκεντρώσεων βάσει του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 4064/89 ⁽³⁾ σημειώνεται ότι η παρούσα υπόθεση είναι υποψήφια για να αντιμετωπιστεί βάσει της διαδικασίας που προβλέπεται στην ανακοίνωση.
4. Η Επιτροπή καλεί τους ενδιαφερόμενους τρίτους να υποβάλουν οποιεσδήποτε παρατηρήσεις για την προτεινόμενη συγκέντρωση στην Επιτροπή.

Οι παρατηρήσεις πρέπει να φθάσουν στην Επιτροπή το αργότερο εντός δέκα ημερών από την ημερομηνία της παρούσας δημοσίευσης, με την αναφορά COMP/M.2194 — CCF-Loxxia/Crédit Lyonnais-Slibail/JV. Οι παρατηρήσεις μπορούν να σταλούν στην Επιτροπή με φαξ [αριθ. (32-2) 296 43 01 ή 296 72 44] ή ταχυδρομικά στην ακόλουθη διεύθυνση:

Ευρωπαϊκή Επιτροπή,
Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού,
Διεύθυνση Β — Task Force Συγκεντρώσεων,
Rue Joseph II/Jozef II-straat 70,
B-1000 Βρυξέλλες.

⁽¹⁾ ΕΕ L 395 της 30.12.1989, σ. 1· διορθωτικό στην ΕΕ L 257 της 21.9.1990, σ. 13.

⁽²⁾ ΕΕ L 180 της 9.7.1997, σ. 1· διορθωτικό στην ΕΕ L 40 της 13.2.1998, σ. 17.

⁽³⁾ ΕΕ C 217 της 29.7.2000, σ. 32.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΧΩΡΟΣ

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΕΖΕΣ

Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών ανταγωνισμού και της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ στην εξέταση υποθέσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 53 και 54 της συμφωνίας ΕΟΧ

(2000/C 307/06)

- A. Η παρούσα ανακοίνωση εκδίδεται σύμφωνα με τους κανόνες της συμφωνίας για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο (Συμφωνία ΕΟΧ), καθώς και της συμφωνίας μεταξύ των χωρών ΕΖΕΣ για την ίδρυση μιας Εποπτεύουσας Αρχής και ενός Δικαστηρίου (συμφωνία Εποπτεύουσας Αρχής και Δικαστηρίου).
- B. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών αρχών ανταγωνισμού και της Επιτροπής στην εξέταση υποθέσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 85 ή 86 (νέων άρθρων 81 και 82) της συνθήκης ΕΚ⁽¹⁾. Αυτή η μη δεσμευτική πράξη περιλαμβάνει αρχές και κανόνες τους οποίους ακολουθεί η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στον τομέα του ανταγωνισμού. Εξηγεί επίσης τους τρόπους με τους οποίους σκοπεύει να συνεργαστεί η Επιτροπή με τις εθνικές αρχές ανταγωνισμού.
- Γ. Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θεωρεί ότι η προαναφερόμενη πράξη αφορά τον ΕΟΧ. Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ, στην προσπάθειά της να διατηρήσει τους ίδιους όρους ανταγωνισμού και να εξασφαλίσει ενιαία εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού τον ΕΟΧ σε ολόκληρο τον ευρωπαϊκό οικονομικό χώρο, εγκρίνει την παρούσα ανακοίνωση ασκώντας την εξουσία που της παρέχεται με το άρθρο 5 παράγραφος 2 στοιχείο β) της Συμφωνίας Εποπτεύουσας Αρχής και Δικαστηρίου. Προτίθεται μάλιστα να τηρεί τους κανόνες και τις αρχές που περιλαμβάνονται στην παρούσα ανακοίνωση όταν θα εφαρμόζει τους σχετικούς κανόνες ανταγωνισμού ΕΟΧ σε κάποια συγκεκριμένη περίπτωση.
- Δ. Συγκεκριμένα, σκοπός της ανακοίνωσης είναι να εξηγήσει τον τρόπο με τον οποίο η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ σκοπεύει να συνεργαστεί με τις αρχές ανταγωνισμού των χωρών ΕΖΕΣ κατά την εφαρμογή των άρθρων 53 και 54 της συμφωνίας ΕΟΧ σε ατομικές περιπτώσεις.

I. ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΕΖΕΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑΣ ΑΡΧΗΣ ΤΗΣ ΕΖΕΣ

1. Στον τομέα της πολιτικής ανταγωνισμού, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ και οι χώρες ΕΖΕΣ αναλαμβάνουν διαφορετικά καθήκοντα. Ενώ η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ είναι, μαζί με την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής «η Επιτροπή»), υπεύθυνη μόνο για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού ΕΟΧ, τα κράτη μέλη της ΕΖΕΣ δεν εφαρμόζουν μόνο την εγχώρια νομοθεσία τους, αλλά συμμετέχουν επίσης στην εφαρμογή των άρθρων 53 και 54 της συμφωνίας ΕΟΧ.

2. Η ανάμειξη αυτή των χωρών ΕΖΕΣ στην πολιτική ανταγωνισμού στα πλαίσια του ΕΟΧ σημαίνει ότι μπορούν να λαμβάνονται αποφάσεις όσο γίνεται πλησιέστερα στους ενδιαφερόμενους. Η αποκεντρωμένη εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού ΕΟΧ οδηγεί επίσης σε καλύτερη κατανομή των αρμοδιοτήτων. Εάν, λόγω του μεγέθους ή των συνεπειών της η προτεινόμενη δράση μπορεί να αναληφθεί καλύτερα σε επίπεδο ΕΟΧ, αρμοδιότητα έχει η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ σύμφωνα με το άρθρο 56 της συμφωνίας ΕΟΧ⁽²⁾. Στις άλλες περιπτώσεις, αρμοδιότητα έχει η αρχή ανταγωνισμού της χώρας ΕΖΕΣ.

⁽¹⁾ ΕΕ C 313 της 15.10.1997, σ. 3.

⁽²⁾ Η αρμοδιότητα χειρισμού μεμονωμένων υποθέσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 53 και 54 της συμφωνίας ΕΟΧ κατανέμεται ανάμεσα στην Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ και την Επιτροπή βάσει των κανόνων που θεσπίζονται στο άρθρο 56 της συμφωνίας ΕΟΧ. Μία μόνο αρχή είναι αρμόδια για το χειρισμό κάθε υπόθεσης.

3. Το δίκαιο ΕΟΧ εφαρμόζεται αφενός από την Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ, την Επιτροπή και τις εθνικές αρχές ανταγωνισμού και αφετέρου από τα εθνικά δικαιοδοτικά όργανα, σύμφωνα με τις αρχές που έχουν διατυπωθεί από το νομοδότη ΕΟΧ και από το Δικαστήριο της ΕΖΕΣ, καθώς και από το Δικαστήριο και το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Αποστολή των εθνικών δικαιοδοτικών οργάνων είναι η διασφάλιση των δικαιωμάτων των ιδιωτών στις αμοιβαίες τους σχέσεις⁽³⁾. Βάσει του κοινοτικού δικαίου, τα εν λόγω δικαιώματα απορρέουν από το άμεσο αποτέλεσμα των απαγορεύσεων του άρθρου 81 παράγραφος 1 και του άρθρου 82 της συνθήκης ΕΚ⁽⁴⁾, καθώς και των απαλλαγών που χορηγεί ο κανονισμός⁽⁵⁾, όπως αναγνωρίστηκε από το

⁽³⁾ Υπόθεση Πρωτοδικείου T-24/90, Automec κατά Επιτροπής, Automec II, σκέψη 85. Συλλογή 1992, σ. II-2223. Το άρθρο 6 της συμφωνίας ΕΟΧ ορίζει ότι, με επιφύλαξη μελλοντικών εξελίξεων της νομολογίας, οι διατάξεις της παρούσας συμφωνίας, στο μέτρο που είναι ταυτόσημες στο γράμμα με τους αντίστοιχους κανόνες της συνθήκης ίδρυσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ανθρακα και Χάλυβα, καθώς και με πράξεις που εκδόθηκαν κατ' εφαρμογή των δύο αυτών συνθηκών, κατά την εκτέλεση και εφαρμογή τους, ερμηνεύονται σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που ίσχυαν πριν από την ημερομηνία υπογραφής της συμφωνίας ΕΟΧ. Όσον αφορά σχετικές αποφάσεις που εκδόθηκαν μετά την υπογραφή της συμφωνίας ΕΟΧ, από το άρθρο 3 παράγραφος 2 της συμφωνίας για την Εποπτεύουσα Αρχή και το Δικαστήριο προκύπτει ότι η Εποπτεύουσα Αρχή και το Δικαστήριο ΕΖΕΣ θα λάβουν δεόντως υπόψη τις αρχές που θεσπίζονται σ' αυτές.

⁽⁴⁾ Υπόθεση 127/73, BRT κατά SABAM, σκέψη 16, Συλλογή 1974, σ. 51.

⁽⁵⁾ Υπόθεση 63/75, Fonderies de Roubaix κατά Fonderies A. Roux, Συλλογή 1976, σ. 111.

Δικαστήριο. Όσον αφορά το δίκαιο ΕΟΧ και τις χώρες ΕΖΕΣ, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θεωρεί ότι η εσωτερική επίπτωση του δικαίου ΕΟΧ στις χώρες ΕΖΕΣ διέπεται από το εκάστοτε συνταγματικό δίκαιο, το οποίο υπόκειται στο πρωτόκολλο 35 της συμφωνίας ΕΟΧ. Σύμφωνα με το πρωτόκολλο αυτό, οι χώρες ΕΖΕΣ έχουν την υποχρέωση να εξασφαλίζουν, εν ανάγκη με χωριστή νομοθετική διάταξη, ότι σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ των εφαρμοστέων κανόνων ΕΟΧ και των άλλων νομοθετικών διατάξεων, υπερισχύουν οι εφαρμοστέοι κανόνες ΕΟΧ. Σύμφωνα με το Δικαστήριο ΕΖΕΣ, η φύση της διάταξης αυτής συνεπάγεται ότι, σε περίπτωση σύγκρουσης μεταξύ των εφαρμοστέων κανόνων ΕΟΧ και των εθνικών νομοθετικών διατάξεων, οι ιδιώτες και οι εμπορικοί παράγοντες πρέπει να μπορούν να επικαλεσθούν και να θεωρούν, σε εθνικό επίπεδο, ότι όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από διατάξεις της συμφωνίας ΕΟΧ αποτελούν ή έχουν καταστεί τμήμα της σχετικής εθνικής έννομης τάξης, εφόσον δεν υπόκεινται σε όρους και είναι αρκετά σαφή⁽⁶⁾. Διευκρινίσεις για τις σχέσεις μεταξύ των εθνικών δικαστηρίων και της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ κατά την εφαρμογή των άρθρων 53 και 54 της συμφωνίας ΕΟΧ παρέχονται σε ανακοίνωση που δημοσίευσε η Εποπτεύουσα Αρχή το 1995⁽⁷⁾. Η παρούσα ανακοίνωση όσον αφορά τις σχέσεις με τις εθνικές αρχές αντιστοιχεί προς εκείνη του 1993, όσον αφορά τις σχέσεις με τα εθνικά δικαιοδοτικά όργανα.

4. Κοινό σημείο μεταξύ της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ και των εθνικών αρχών ανταγωνισμού είναι να ενεργούν υπέρ του δημοσίου συμφέροντος, στο πλαίσιο της γενικής τους αποστολής εποπτείας και επιβολής των κανόνων ανταγωνισμού⁽⁸⁾. Οι σχέσεις τους καθορίζονται καταρχάς από τον κοινό ρόλο που διαδραματίζουν τα εν λόγω Θεσμικά όργανα προάσπισης του γενικού συμφέροντος. Για τους λόγους αυτούς, η παρούσα ανακοίνωση έστω και αν προσομοιάζει στην ανακοίνωση για τη συνεργασία με τα δικαιοδοτικά όργανα, λαμβάνει υπόψη αυτή την ιδιαιτερότητα.

5. Ο ιδιαίτερος χαρακτήρας του ρόλου της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ και των εθνικών αρχών ανταγωνισμού χαρακτηρίζεται από τις εξουσίες που παρέχονται στα όργανα αυτά στα πλαίσια της συμφωνίας ΕΟΧ και της συμφωνίας Εποπτεύουσας Αρχής και Δικαστηρίου. Το άρθρο 9 παράγραφος 1 του κεφαλαίου II του τέταρτου πρωτοκόλλου της συμφωνίας Εποπτεύουσας Αρχής και Δικαστηρίου⁽⁹⁾ προβλέπει τα εξής: «Με την επιφύλαξη αναθεώρησης της απόφασης της από το Δικαστήριο ΕΖΕΣ δυνάμει του άρθρου 108 παράγραφος 2 της συμφωνίας ΕΟΧ και των συναφών διατάξεων της εν λόγω συμφωνίας, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα να κηρύξει το άρθρο 53 παράγραφος 1 μη εφαρμοστέο σύμφωνα με το άρθρο 53 παράγραφος 3 της συμφωνίας ΕΟΧ σχετικά με τους όρους που θεσπίζονται στο άρθρο 56 της συμφωνίας ΕΟΧ». Εξάλλου το άρθρο 9 παράγραφος 3 του ίδιου κεφαλαίου αναφέρει: «Εφόσον η Εποπτεύουσα Αρχή

της ΕΖΕΣ δεν έχει κινήσει καμία διαδικασία δυνάμει των άρθρων 2⁽¹⁰⁾, 3⁽¹¹⁾, ή 6⁽¹²⁾, οι αρχές των χωρών ΕΖΕΣ διατηρούν την αρμοδιότητα εφαρμογής του άρθρου 53 παράγραφος 1 και του άρθρου 54.»

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι, εφόσον έχουν τις αναγκαίες για το σκοπό αυτό εξουσίες βάσει του εθνικού τους δικαίου, οι εθνικές αρχές ανταγωνισμού είναι αρμόδιες για την εφαρμογή των απαγορεύσεων του άρθρου 53 παράγραφος 1 και του άρθρου 54 της συμφωνίας ΕΟΧ. Αντίθετα, όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 53 παράγραφος 3, οι εν λόγω αρχές δεν έχουν αρμοδιότητα να χορηγούν απαλλαγές σε μεμονωμένες υποθέσεις· οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τυχόν αποφάσεις ή άλλα μέτρα που έχει εκδώσει η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ στα πλαίσια της εν λόγω διάταξης. Επίσης μπορούν να λαμβάνουν υπόψη και άλλα μέτρα που έλαβε η Εποπτεύουσα Αρχή στις περιπτώσεις αυτές και ιδίως διοικητικές επιστολές, ως πραγματικά στοιχεία.

6. Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ είναι πεπεισμένη ότι η ενίσχυση του ρόλου των εθνικών αρχών ανταγωνισμού θα αυξήσει την αποτελεσματικότητα των άρθρων 53 και 54 της συμφωνίας ΕΟΧ και γενικώς θα ενισχύσει την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού ΕΟΧ στο σύνολο της Κοινότητας. Για τη διασφάλιση και την ανάπτυξη του ΕΟΧ, η Εποπτεύουσα Αρχή θεωρεί πράγματι ότι θα έπρεπε να γίνεται η ευρύτερη δυνατή εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων. Οι εθνικές αρχές είναι σε θέση, λόγω της εγγύτητάς τους προς τις ελεγχόμενες δραστηριότητες και επιχειρήσεις, να διασφαλίζουν αποτελεσματικότερα από την Εποπτεύουσα Αρχή την προστασία του ανταγωνισμού.

7. Επίσης είναι σκόπιμο να οργανωθεί η συνεργασία της Επιτροπής και των αρχών αυτών. Για να μπορέσει να αποδώσει όλους τους καρπούς της, η εν λόγω συνεργασία προϋποθέτει στενή και μόνιμη επαφή μεταξύ τους.

8. Με την παρούσα ανακοίνωση, η Εποπτεύουσα Αρχή προτίθεται να παρουσιάσει τις αρχές με βάση τις οποίες θα εξετάζει στο μέλλον τις υποθέσεις που περιγράφονται σ' αυτήν. Με την ανακοίνωση καλούνται επίσης οι επιχειρήσεις να απευθύνονται περισσότερο στις αρχές ανταγωνισμού των κρατών μελών.

9. Η παρούσα ανακοίνωση περιγράφει τις πρακτικές λεπτομέρειες της συνεργασίας που κρίνεται σκόπιμη μεταξύ των αρχών των κρατών μελών και της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ. Δεν επηρεάζει την έκταση των αρμοδιοτήτων που παρέχει η νομοθεσία ΕΟΧ είτε στην Εποπτεύουσα Αρχή είτε στις εθνικές αρχές όσον αφορά το χειρισμό των ατομικών υποθέσεων.

10. Για τις υποθέσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου ΕΟΧ, προκειμένου να αποφευχθούν οι πολλαπλοί έλεγχοι της τήρησης των εφαρμοστέων κανόνων ανταγωνισμού οι οποίοι είναι πολυδάπανοι για τις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, είναι σκόπιμο, στο μέτρο του δυνατού, ο έλεγχος να διενεργείται από μία μόνον αρχή (είτε από την αρχή ανταγωνισμού της χώρας ΕΖΕΣ, είτε από την Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ). Αυτός ο έλεγχος από μία και μόνο αρχή προσφέρει πλεονεκτήματα στις επιχειρήσεις.

⁽⁶⁾ Βλέπε υπόθεση E-1/94, Restamark, απόφαση της 16.12.1994, Έκθεση του Δικαστηρίου της ΕΖΕΣ 1 Ιανουαρίου 1994-30 Ιουνίου 1995, σ.15, παράγραφος 77.

⁽⁷⁾ Ανακοίνωση σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ εθνικών δικαστηρίων και της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ κατά την εφαρμογή των άρθρων 53 και 54 της συμφωνίας ΕΟΧ (Κεφάλαιο ΕΟΧ και Συμπλήρωμα ΕΟΧ της Επίσημης Εφημερίδας των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αριθ. 16 της 4.5.1995).

⁽⁸⁾ Automec II, βλέπε υποσημείωση 3 παράγραφος 85.

⁽⁹⁾ Αντιστοιχεί στο άρθρο 9 παράγραφος 1 του κανονισμού ΕΟΚ αριθ. 17 του Συμβουλίου της 6ης Φεβρουαρίου 1962.

⁽¹⁰⁾ Αρνητικές πιστοποιήσεις.

⁽¹¹⁾ Παύση των παραβάσεων — αποφάσεις απαγόρευσης.

⁽¹²⁾ Αποφάσεις εφαρμογής του άρθρου 53 παράγραφος 3.

Οι παράλληλες διαδικασίες ενώπιον της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ, αφενός, και της εθνικής αρχής ανταγωνισμού, αφετέρου, είναι πολυδάπανες για τις επιχειρήσεις των οποίων οι δραστηριότητες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής τόσο του δικαίου ΕΟΧ όσο και των νομοθεσιών περί ανταγωνισμού των χωρών ΕΖΕΣ. Οι εν λόγω διαδικασίες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα τη διενέργεια πολλαπλών ελέγχων της ίδιας δραστηριότητας, εκ μέρους της Εποπτεύουσας Αρχής, αφενός, και εκ μέρους των αρχών ανταγωνισμού των χωρών ΕΖΕΣ, αφετέρου.

Κατά συνέπεια, σε ορισμένες περιπτώσεις, οι επιχειρήσεις που αναπτύσσουν δραστηριότητα στην επικράτεια του ΕΟΧ μπορούν να κρίνουν ότι είναι προτιμότερο ορισμένες υποθέσεις που υπάγονται στο δίκαιο ανταγωνισμού ΕΟΧ να εξετάζονται μόνον από τις εθνικές αρχές. Για να υπάρξει πλήρης αξιοποίηση του εν λόγω πλεονεκτημάτος, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θεωρεί ότι είναι σκόπιμο οι εθνικές αρχές να εφαρμόζουν οι ίδιες άμεσα το δίκαιο ΕΟΧ ή, εφόσον αυτό δεν είναι δυνατόν, να επιτύχουν, κατ' εφαρμογή του εθνικού τους δικαίου, αντίστοιχο αποτέλεσμα με εκείνο που θα επιτυγχάνετο από την εφαρμογή του δικαίου ΕΟΧ.

11. Επίσης, πέραν τω πλεονεκτημάτων που απορρέουν για τις αρχές ανταγωνισμού όσον αφορά την κινητοποίηση των πόρων τους, η συνεργασία μεταξύ των αρχών μειώνει το κίνδυνο αποκλινουσών αποφάσεων και ως εκ τούτου τις δυνατότητες αναζήτησης, από όσους μπου στον πειρασμό να το πράξουν, της εθνικής αρχής την οποία θεωρούν πιθανότερο να τηρήσει εννοϊκή στάση για τα συμφέροντά τους.

12. Οι αρχές ανταγωνισμού των χωρών ΕΖΕΣ γνωρίζουν συχνά σε μεγαλύτερο βάθος και μεγαλύτερη ακρίβεια από την Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ τις οικείες αγορές (κυρίως αυτές που παρουσιάζουν σημαντικές εθνικές ιδιαιτερότητες) και τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις. Πάνω απ' όλα, ενδέχεται να έχουν μεγαλύτερη δυνατότητα από την Εποπτεύουσα Αρχή να εντοπίσουν συμπράξεις, οι οποίες δεν έχουν κοινοποιηθεί ή καταχρήσεις δεσπόζουσας θέσης που παράγουν αποτελέσματα κυρίως στην επικράτειά τους.

13. Σε πολλές από τις υποθέσεις που εξετάζουν οι εθνικές αρχές, προβάλλονται ισχυρισμοί που αντλούνται τόσο από το εθνικό δίκαιο όσο και από το δίκαιο ανταγωνισμού ΕΟΧ. Για λόγους οικονομίας της διαδικασίας, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θεωρεί προτιμότερο οι εν λόγω αρχές να εφαρμόζουν άμεσα το δίκαιο ΕΟΧ και όχι να υποχρεώνουν τις επιχειρήσεις να απενθύνονται στην Εποπτεύουσα Αρχή για να εξετάσει τις πτυχές των υποθέσεών τους που εμπίπτουν στο εν λόγω δίκαιο.

14. Κατά την τελευταία τριακονταετία διευκρινίστηκαν πολύ περισσότερα μείζονα θέματα που άπτονται του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού και του δικαίου ανταγωνισμού ΕΟΧ μέσω της νομολογίας του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, και του Δικαστηρίου της ΕΖΕΣ, με αποφάσεις που ελήφθησαν σε ζητήματα αρχής τις οποίες εξέδωσαν η Επιτροπή και η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ, με τους κανονισμούς απαλλαγής που ενέκρινε η Επιτροπή, καθώς και με πράξεις που αντιστοιχούν στους κανονισμούς απαλλαγής κατά κατηγορία της Επιτροπής που αναφέρονται στο παράρτημα XIV της συμφωνίας ΕΟΧ. Έτσι απλοποιείται η εφαρμογή της εν λόγω νομοθεσίας από τις εθνικές αρχές.

15. Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ σκοπεύει να καλέσει σε συνεργασία τις αρχές ανταγωνισμού όλων των χωρών ΕΖΕΣ.

Ωστόσο, η εθνική νομοθεσία των χωρών ΕΖΕΣ δεν παρέχει επί του παρόντος στις αρχές ανταγωνισμού διαδικαστικά μέσα για την εφαρμογή του άρθρου 53 παράγραφος 1 και του άρθρου 54 της συμφωνίας ΕΟΧ. Υπό τις συνθήκες αυτές, οι πρακτικές που αποτελούν αντικείμενο των διατάξεων ΕΟΧ δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν αποτελεσματικά από τις εθνικές αρχές παρά μόνο βάσει του εθνικού δικαίου ανταγωνισμού.

Επιθυμία της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ είναι να εφαρμόζουν οι εθνικές αρχές τα άρθρα 53 και 54 της συμφωνίας ΕΟΧ, ενδεχομένως σε συνδυασμό με τους εσωτερικούς τους κανόνες περί ανταγωνισμού, κατά το χειρισμό υποθέσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των εν λόγω διατάξεων.

16. Όταν οι εθνικές αρχές δεν έχουν τη δυνατότητα αυτή και κατά συνέπεια δεν μπορούν να εφαρμόζουν στις εν λόγω υποθέσεις παρά μόνον το εθνικό τους δίκαιο, η εφαρμογή του δικαίου αυτού θα πρέπει να μη θίγει την ομοιόμορφη εφαρμογή, σε ολόκληρη την επικράτεια του ΕΟΧ, των κανόνων ΕΟΧ για τις κοινοπραξίες και το πλήρες αποτέλεσμα των μέτρων που εκδίδονται κατ' εφαρμογή αυτών των κανόνων⁽¹³⁾. Η λύση μιας υπόθεσης που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου ΕΟΧ πρέπει τουλάχιστον να συμβιβάζεται με το εν λόγω δίκαιο, εφόσον η συμφωνία ΕΟΧ προβλέπει ότι κατά την επίλυση διαφορών που ανακύπτουν κατά την ταυτόχρονη εφαρμογή του εθνικού δικαίου και του δικαίου ανταγωνισμού ΕΟΧ υπερισχύει το δίκαιο ΕΟΧ. Σκοπός της αρχής αυτής είναι να αποκλείσει κάθε εθνικό μέτρο που θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο την πλήρη αποτελεσματικότητα των διατάξεων της συμφωνίας ΕΟΧ⁽¹⁴⁾. Εξάλλου, από το άρθρο 3 της συμφωνίας ΕΟΧ και από το άρθρο 2 της συμφωνίας για την Εποπτεύουσα Αρχή και το Δικαστήριο προκύπτει ότι οι χώρες ΕΖΕΣ θα συνεργάζονται καλή τη πίστη και θα απέχουν από κάθε μέτρο που θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο την επίτευξη των στόχων της συμφωνίας ΕΟΧ.

17. Όταν η εθνική αρχή εφαρμόζει περισσότερο το εθνικό της δίκαιο από το δίκαιο ΕΟΧ, οι κίνδυνοι αποκλινουσών αποφάσεων είναι μεγαλύτεροι. Όταν η αρχή ανταγωνισμού μιας χώρας ΕΖΕΣ εφαρμόζει το δίκαιο ΕΟΧ, απαιτείται να λαμβάνει υπόψη κάθε προγενέστερη απόφαση της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ ή της Επιτροπής για την ίδια διαδικασία. Υπενθυμίζεται ότι, για όσες υποθέσεις αποτέλεσαν αντικείμενο απλώς και μόνο διοικητικής επιστολής, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και δυνάμει του άρθρου 6 της συμφωνίας ΕΟΧ, παρότι ο τύπος αυτός της επιστολής δεν δεσμεύει τα εθνικά δικαιοδοτικά όργανα, η γνώμη που εξέφρασε η Εποπτεύουσα Αρχή ή η Επιτροπή⁽¹⁵⁾ αποτελεί παράγοντα του οποίου μπορούν να λάβουν υπόψη κατά την εξέταση τον συμβιβασμού των εν λόγω συμφωνιών ή συμπεριφορών προς τις διατάξεις του άρθρου 53⁽¹⁶⁾. Η Εποπτεύουσα Αρχή θεωρεί ότι το ίδιο ισχύει και για τις εθνικές αρχές.

⁽¹³⁾ Υπόθεση 14/68, Wilhelm και λοιποί κατά Bundeskartellamt, σκέψη 4, Συλλογή 1969, σ. 1.

⁽¹⁴⁾ Βλέπε παράγραφο 14 της ανακοίνωσης της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ για τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών δικαιοδοτικών οργάνων και της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ κατά την εφαρμογή των άρθρων 53 και 54 της συμφωνίας ΕΟΧ.

⁽¹⁵⁾ Βλέπε υποσημείωση 2.

⁽¹⁶⁾ Υπόθεση 99/79 Lancôme κατά Etos [1980] Συλλογή 2511, παράγραφος 11, που μνημονεύεται στην παράγραφο 18 της προαναφερθείσας ανακοίνωσης για τη συνεργασία μεταξύ των εθνικών δικαστηρίων και της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ κατά την εφαρμογή των άρθρων 53 και 54 της συμφωνίας ΕΟΧ.

18. Όταν με απόφαση της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ ή της Επιτροπής διαπιστώνεται παράβαση των άρθρων 53 ή 54, η εν λόγω απόφαση δύναται να αποκλείσει την εφαρμογή εθνικής νομικής διάταξης η οποία επιτρέπει αυτό που έχει απαγορεύσει η Αρχή ή η Επιτροπή. Στόχος των απαγορεύσεων του άρθρου 53 παράγραφος 1 και του άρθρου 54 είναι η εξασφάλιση ίσων όρων ανταγωνισμού εντός ενός Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου που θα χαρακτηρίζεται από ομοιογένεια. Η συμμόρφωση με τις απαγορεύσεις αυτές πρέπει να είναι αυστηρή έτσι ώστε να μην παρεμποδίζεται η αποτελεσματικότητα και η ομοιομορφία των κανόνων ανταγωνισμού ΕΟΧ και των μέτρων που λαμβάνονται για την επιβολή τους (17).

19. Το νομικό ζήτημα, κατά πόσον οι εθνικές αρχές επιτρέπεται να εφαρμόζουν τις αυστηρότερες διατάξεις της εθνικής τους νομοθεσίας περί ανταγωνισμού, εφόσον η περίπτωση που εξετάζουν αποτέλεσε προηγούμενος αντικείμενο ατομικής απόφασης περί απαλλαγής της Εποπτεύουσας Αρχής ΕΖΕΣ ή της Επιτροπής ή καλύπτεται από κανονισμό περί απαλλαγής κατά κατηγορίες, είναι πιο ασαφές. Στην απόφαση Wilhelm, το Δικαστήριο αποφάνθηκε ότι η συνθήκη επιτρέπει στις κοινοτικές αρχές να ασκούν κάποια θετική, αν και έμμεση, δραστηριότητα για να προαγάγουν την αρμονική ανάπτυξη των οικονομικών δραστηριοτήτων στο σύνολο της Κοινότητας (παράγραφος 5 της απόφασης). Στην υπόθεση Bundeskartellamt κατά Volkswagen AG και VAG Leasing (18), η Επιτροπή υποστήριξε ότι οι εθνικές αρχές δεν μπορούν να απαγορεύουν τις συμφωνίες που τυγχάνουν απαλλαγής. Πράγματι, η ενιαία εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου θα ανατρεπόταν, αν κάθε φορά η χορηγηθείσα απαλλαγή δυνάμει του εν λόγω δικαίου εξαρτάται από τις σχετικές εθνικές διατάξεις. Ειδάλλως, όχι μόνο η ίδια συμφωνία θα είχε διαφορετική αντιμετώπιση αναλόγως του ισχύοντος σε κάθε κράτος δικαίου, παρεκκλίνοντας έτσι από την ενιαία εφαρμογή της κοινοτικής νομοθεσίας, αλλά και δεν θα αναγνωριζόταν η πλήρης εφαρμογή μιας εκτελεστικής πράξης της συνθήκης, όπως είναι η απόφαση χορήγησης απαλλαγής δυνάμει του άρθρου 81 παράγραφος 3. Πάντως, στην προαναφερθείσα υπόθεση, το Δικαστήριο δεν χρειάστηκε να αποφανθεί επί του θέματος αυτού. Όπως έχει ήδη προαναφερθεί, η ταυτόχρονη εφαρμογή της εθνικής νομοθεσίας στις χώρες ΕΖΕΣ συμβιβάζεται με το δικαίο ΕΟΧ στο μέτρο που δεν παρεμποδίζει την αποτελεσματικότητα και την ομοιομορφία των κανόνων ανταγωνισμού ΕΟΧ και των μέτρων που λαμβάνονται για την επιβολή τους.

20. Εάν η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού και Κρατικών Ενισχύσεων της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ στείλει διοικητική επιστολή στην οποία διατυπώνεται η γνώμη ότι μία συμφωνία ή πρακτική είναι ασυμβίβαστη προς τις διατάξεις του άρθρου 53 της συμφωνίας ΕΟΧ, αλλά δηλώνει ότι, για λόγους εσωτερικών της προτεραιότητων, δεν θα προτείνει στην Εποπτεύουσα Αρχή να αποφανθεί σχετικά με την υπόθεση αυτή σύμφωνα με τις επίσημες διαδικασίες που προβλέπονται στο κεφάλαιο II του τέταρτου πρωτοκόλλου της συμφωνίας Εποπτεύουσας Αρχής και Δικαστηρίου, εννοείται ότι οι εθνικές αρχές στην επικράτεια των οποίων η συμφωνία ή η πρακτική παράγει αποτελέσματα μπορούν να παρέμβουν όσον αφορά την εν λόγω συμφωνία ή πρακτική.

(17) Βλέπε υποσημείωση 14.

(18) Υπόθεση C-266/93, Συλλογή 1995, σ. I-3477· βλέπε επίσης τις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα κ. Tesauro στην ίδια υπόθεση, σημείο 51.

21. Στην περίπτωση διοικητικής επιστολής στην οποία η Γενική Διεύθυνση Ανταγωνισμού και Κρατικών Ενισχύσεων διατυπώνει τη γνώμη ότι η συμφωνία περιορίζει τον ανταγωνισμό δυνάμει του άρθρου 53 παράγραφος 1, αλλά πληροί τους όρους για τη χορήγηση απαλλαγής δυνάμει του άρθρου 53 παράγραφος 3, οι εθνικές αρχές θα πρέπει να συμβουλευθούν την Εποπτεύουσα Αρχή, προτού αποφανθούν αν μπορούν να εκδώσουν οι ίδιες διαφορετική απόφαση βάσει του δικαίου ΕΟΧ ή του εθνικού δικαίου.

22. Σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στην υπόθεση Procureur de la République κατά Bruno Giry και Guerlain (19), όσον αφορά τις διοικητικές επιστολές στις οποίες η Επιτροπή διατυπώνει τη γνώμη ότι δεν συντρέχει λόγος, κατά την άποψή της, με βάση τα στοιχεία τα οποία διαθέτει, να παρέμβει δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 81 παράγραφος 1 ή του άρθρου 82 της συνθήκης, «το γεγονός αυτό από μόνο του δεν είναι δυνατόν να εμποδίσει τις εθνικές αρχές να εφαρμόσουν επί των συμφωνιών» ή πρακτικών αυτών διατάξεις του εσωτερικού δικαίου του ανταγωνισμού αυστηρότερες ενδεχομένως από το αντίστοιχο κοινοτικό δικαίο. Το γεγονός ότι η Επιτροπή έκρινε πως ορισμένη πρακτική δεν εμπίπτει στην απαγόρευση του άρθρου 85 παράγραφος 1 και 2 (νέον άρθρο 81 παράγραφος 1 και 2) ή του άρθρου 82 του οποίου το πεδίο εφαρμογής περιορίζεται στις συμφωνίες ή τις δεσπόζουσες θέσεις που είναι δυνατόν να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, δεν εμποδίζει σε καμία περίπτωση να εξεταστεί η πρακτική αυτή του ανταγωνισμού από τις εθνικές αρχές υπό το πρίσμα των περιοριστικών του ανταγωνισμού συνεπειών που μπορεί να έχει σε εθνικό επίπεδο. Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ εκτιμά ότι οι ίδιες αρχές πρέπει να εφαρμόζονται και σε διοικητικές επιστολές αντίστοιχου περιεχομένου που εκδίδει η Εποπτεύουσα Αρχή έναντι των εθνικών αρχών των χωρών ΕΖΕΣ.

II. ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

23. Η συνεργασία μεταξύ της Εποπτεύουσας Αρχής ΕΖΕΣ και των εθνικών αρχών ανταγωνισμού πραγματοποιείται με την τήρηση του ισχύοντος νομικού πλαισίου. Καταρχάς, πρέπει η εξεταζόμενη συμπεριφορά να μπορεί να επηρεάζει αισθητά το εμπόριο μεταξύ των συμβαλλομένων μερών της συμφωνίας ΕΟΧ για να παχθεί και στο δικαίο ΕΟΧ, εκτός από το εθνικό δικαίο ανταγωνισμού. Κατά δεύτερον, η Αρχή έχει την αποκλειστική αρμοδιότητα να κηρύσσει τις διατάξεις του άρθρου 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ ανεφάρμοστες σύμφωνα με το άρθρο 53 παράγραφος 3.

24. Στην πράξη, οι αποφάσεις της εθνικής αρχής δεν μπορούν να εφαρμοστούν αποτελεσματικά παρά μόνο στους περιορισμούς του ανταγωνισμού τα αποτελέσματα των οποίων εκδηλώνονται κυρίως στο έδαφος του κράτους της εν λόγω αρχής. Αυτό ισχύει κυρίως για τους περιορισμούς που αναφέρονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κεφαλαίου II του τέταρτου πρωτοκόλλου της συμφωνίας Εποπτεύουσας Αρχής και Δικαστηρίου, ήτοι συμφωνίες, αποφάσεις ή εναρμονισμένες πρακτικές όπου τα μόνα συμβαλλόμενα μέρη είναι επιχειρήσεις χώρας ΕΖΕΣ ή κράτους μέλους της ΕΕ και οι οποίες, παρότι δεν συνδέονται ούτε με εισαγωγές ούτε με εξαγωγές μεταξύ συμβαλλομένων μερών της συμφωνίας

(19) Συνεκδικασθείσες υποθέσεις 253/78 και 1 έως 3/79, Procureur de la République κατά Bruno Giry και Guerlain, Συλλογή 1980, σ. 2327, σκέψη 18.

ΕΟΧ ενδέχεται να επηρεάσουν το εμπόριο στο εσωτερικό του ΕΟΧ ⁽²⁰⁾. Η διενέργεια έρευνας από μία αρχή πέραν των εθνικών της συνόρων, κυρίως όταν απαιτείται επιτόπιον διεξαγωγή ελέγχων στις επιχειρήσεις, καθώς και η εκτέλεση των αποφάσεων της εν λόγω αρχής εκτός της επικράτειάς της, προσκρούουν πράγματι σε μεγάλες δυσκολίες νομικής φύσεως. Κατά συνέπεια, η Εποπτεύουσα Αρχή ΕΖΕΣ συνήθως υποχρεώνεται να εξετάζει η ίδια τις υποθέσεις όπου εμπλέκονται επιχειρήσεις των οποίων οι σχετικές δραστηριότητες ασκούνται σε πολλά κράτη μέλη.

25. Εξάλλου, μία εθνική αρχή που κατέχει το κατάλληλο και με την απαραίτητη εξουσία ανθρώπινο και υλικό δυναμικό, πρέπει να διεκπεραιώσει τις υποθέσεις που εμπíπτουν στους κανόνες ΕΟΧ και τις οποίες προτιμάται να εξετάσει. Η αποτελεσματικότητα των ενεργειών της εθνικής αρχής εξαρτάται από τις εξουσίες έρευνας που έχει, αλλά και από τα έννομα μέσα τα οποία διαθέτει προκειμένου να αποφανθεί σε μία υπόθεση, — περιλαμβανομένης της δυνατότητας να διατάσσει προσωρινά μέτρα σε περίπτωση κατεπείγουσας ανάγκης — καθώς και από την εξουσία της να επιβάλλει κυρώσεις έναντι επιχειρήσεων που κρίνονται υπεύθυνες για παράβαση των κανόνων ανταγωνισμού. Επιθυμία της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ είναι οι διαφορές μεταξύ των κανόνων διαδικασίας που εφαρμόζονται στα διάφορα κράτη μέλη να μην μπορούν να οδηγήσουν σε λύσεις που διαφέρουν ως προς την αποτελεσματικότητά τους, όταν οι υπό εξέταση υποθέσεις ομοιάζουν.

26. Για να αποφασίσει ποιές υποθέσεις θα εξετάσει η ίδια, η Εποπτεύουσα Αρχή ΕΖΕΣ λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα της σύμπραξης ή της κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης και τη φύση της παράβασης.

Κατά κανόνα, οι εθνικές αρχές θα εξετάζουν τις υποθέσεις που παράγουν τα αποτελέσματά τους κυρίως στην επικράτειά τους και οι οποίες, μετά από προκαταρκτική εξέταση, φαίνεται ότι δεν μπορούν να τύχουν απαλλαγής δυνάμει του άρθρου 53 παράγραφος 3 της συμφωνίας ΕΟΧ. Πάντως, η Εποπτεύουσα Αρχή διατηρεί το δικαίωμα να εξετάζει ορισμένες υποθέσεις που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον στα πλαίσια της συμφωνίας ΕΟΧ.

Επιπτώσεις εθνικού κυρίως χαρακτήρα

27. Καταρχάς, πρέπει να σημειωθεί ότι οι μόνες υποθέσεις για τις οποίες γίνεται λόγος στην παρούσα ανακοίνωση είναι εκείνες που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 53 και 54 της συμφωνίας ΕΟΧ.

Προς τούτο οι υφιστάμενες και οι αναμενόμενες επιπτώσεις μιας σύμπραξης ή κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης μπορεί να θεωρηθεί ότι συνδέονται στενά με την επικράτεια στην οποία εφαρμόζεται η συμφωνία ή πρακτική, καθώς και με τη γεωγραφική αγορά των σχετικών αγαθών ή υπηρεσιών.

⁽²⁰⁾ Το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων έχει αποφανθεί ότι είναι δυνατόν μια συμφωνία έστω και αν δεν αφορά ούτε εισαγωγές ούτε εξαγωγές μεταξύ κρατών μελών κατά την έννοια του άρθρου 4 του κανονισμού αριθ. 17, να επηρεάζει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, κατά την έννοια του άρθρου 81 παράγραφος 1 της συνθήκης. Υπόθεση 43/69, Bilger κατά Jehle, σκέψη 5, Συλλογή 1970, σ. 127.

28. Όταν η γεωγραφική αγορά αναφοράς είναι μία αγορά που περιορίζεται στο έδαφος μιας χώρας ΕΖΕΣ και η συμφωνία ή πρακτική εφαρμόζεται μόνο στο κράτος αυτό, πρέπει να θεωρηθεί ότι τα αποτελέσματα της αφορούν κυρίως το εν λόγω κράτος μέλος ακόμη και εάν, θεωρητικά, η εν λόγω συμφωνία ή πρακτική δύναται να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ κρατών εντός της επικράτειας που καλύπτει η συμφωνία ΕΟΧ.

Η φύση της παράβασης: υποθέσεις στις οποίες δεν μπορεί να χορηγηθεί απαλλαγή

29. Τα ακόλουθα ισχύουν τόσο για τις υποθέσεις των οποίων επιλαμβάνεται η Εποπτεύουσα Αρχή ΕΖΕΣ όσο και για τις υποθέσεις των οποίων επιλαμβάνεται η εθνική αρχή ανταγωνισμού αρχή, καθώς και τις υποθέσεις για τις οποίες ενδέχεται να έχουν αρμοδιότητα και οι δύο αρχές.

Θα πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ των παραβάσεων του άρθρου 53 της συμφωνίας ΕΟΧ και των παραβάσεων του άρθρου 54.

30. Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ διαθέτει δυνάμει του άρθρου 53 παράγραφος 3 της συμφωνίας ΕΟΧ αποκλειστική αρμοδιότητα να κηρύσσει ανεφάρμοστες τις διατάξεις του άρθρου 53 παράγραφος 1. Συνεπώς, όλες οι κοινοποιηθείσες συμπράξεις, στις οποίες εκ πρώτης όψεως χορηγείται απαλλαγή, πρέπει να εξετάζονται από την Εποπτεύουσα Αρχή, η οποία λαμβάνει υπόψη τα κριτήρια που έχουν καταρτιστεί στον τομέα αυτόν από το Δικαστήριο και το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και το Δικαστήριο ΕΖΕΣ, αλλά και σχετικούς κανονισμούς ΕΟΧ και δικές της προηγούμενες αποφάσεις.

31. Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ έχει επίσης των αποκλειστική ενδύνη της εξέτασης των καταγγελιών το αντικείμενο των οποίων εμπίπτει στο πεδίο των αποκλειστικών της αρμοδιοτήτων, όπως η ανάκληση μιας απαλλαγής που είχε προηγουμένως χορηγηθεί δυνάμει του άρθρου 53 παράγραφος 3 ⁽²¹⁾.

32. Αντίθετα, δεν υπάρχει αντίστοιχος περιορισμός όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 54 της συμφωνίας ΕΟΧ. Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ και οι χώρες ΕΖΕΣ έχουν συντρέχουσα αρμοδιότητα για την εξέταση των καταγγελιών και την απαγόρευση των πρακτικών κατάχρησης δεσπόζουσας θέσης.

Υποθέσεις που έχουν ιδιαίτερη σημασία στα πλαίσια της συμφωνίας ΕΟΧ

33. Ορισμένες υποθέσεις που παρουσιάζουν, κατά την άποψη της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ, ιδιαίτερο ενδιαφέρον στα πλαίσια της συμφωνίας ΕΟΧ θα πρέπει να εξετάζονται συνήθως από την Εποπτεύουσα Αρχή ακόμη και αν πληρούν τους προαναφερθέντες όρους (σημεία 27, 28 και 29-32) που θα τους επέτρεπαν να εξεταστούν από εθνική αρχή.

34. Η εν λόγω κατηγορία περιλαμβάνει υποθέσεις που εγείρουν ένα νέο νομικό ζήτημα, δηλαδή δεν έχουν ακόμη αποτελέσει αντικείμενο απόφασης της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ ή της Επιτροπής ούτε απόφασης τους Δικαστηρίου ή του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή του Δικαστηρίου ΕΖΕΣ.

⁽²¹⁾ Automec II, βλ. υποσημείωση 3 παράγραφος 75.

35. Η οικονομική σημασία μιας υπόθεσης δεν αρκεί από μόνη της για να δικαιολογήσει την εξέτασή της από την Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ. Η κατάσταση μπορεί να είναι διαφορετική όταν παρεμποδίζεται σε σημαντικό βαθμό η πρόσβαση στην οικεία αγορά από επιχειρήσεις άλλων κρατών εντός της επικράτειας που καλύπτει η συμφωνία ΕΟΧ.

36. Ιδιαίτερη σημασία στα πλαίσια της συμφωνίας ΕΟΧ μπορεί να έχουν και υποθέσεις που αφορούν την εικαζόμενη αντίθετη προς του ανταγωνισμό συμπεριφορά εκ μέρους δημόσιας επιχείρησης, επιχείρησης στην οποία μία χώρα ΕΖΕΣ έχει χορηγήσει ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα δυνάμει του άρθρου 59, παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ ή επιχείρησης επιφορτισμένης με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος ή επιχείρησης η οποία έχει του χαρακτήρα δημοσιονομικού μονοπωλίου κατά την έννοια του άρθρου 59 παράγραφος 2 της συμφωνίας ΕΟΧ.

III. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΕΧΕΙ ΕΠΙΛΗΦΘΕΙ ΠΡΩΤΗ Η ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΑΡΧΗ ΕΖΕΣ

37. Οι υποθέσεις που εξετάζονται από την Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ έχουν τρεις πιθανές προελεύσεις: τις αντεπάγγελτες διαδικασίες, τις κοινοποιήσεις και τις καταγγελίες. Οι αντεπάγγελτες διαδικασίες από τη φύση τους δεν προσφέρονται για αποκεντρωμένη εξέταση εκ μέρους των εθνικών αρχών ανταγωνισμού.

38. Η αποκλειστική αρμοδιότητα της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ για την εφαρμογή του άρθρου 53 παράγραφος 3 της συμφωνίας ΕΟΧ σε ατομικές υποθέσεις αποκλείει την εξέταση από εθνική αρχή ανταγωνισμού με πρωτοβουλία της Εποπτεύουσας Αρχής των υποθέσεων που κοινοποίησαν στην Εποπτεύουσα Αρχή δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφος 1 του κεφαλαίου II του τέταρτου πρωτοκόλλου της συμφωνίας Εποπτεύουσας Αρχής και Δικαστηρίου, μέρη που ζητούν απαλλαγή δυνάμει του άρθρου 53 παράγραφος 3. Σύμφωνα με τη νομολογία του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και σύμφωνα με το άρθρο 6 της συμφωνίας ΕΟΧ, αυτές οι αποκλειστικές αρμοδιότητες παρέχουν στον αιτούντα το δικαίωμα να επιτύχει απόφαση εκ μέρους της Εποπτεύουσας Αρχής επί της ουσίας του υποβληθέντος αιτήματος απαλλαγής (22).

39. Οι εθνικές αρχές ανταγωνισμού μπορούν να εξετάζουν, κατόπιν αιτήματος της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ, καταγγελίες που δεν συνεπάγονται εφαρμογή του άρθρου 53 παράγραφος 3, συγκεκριμένα εκείνες που αφορούν συμπράξεις οι οποίες πρέπει να κοινοποιούνται δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφος 1 του κεφαλαίου II του τέταρτου πρωτοκόλλου της συμφωνίας Εποπτεύουσας Αρχής και Δικαστηρίου και, του άρθρου 1 παράγραφος 1 του παραρτήματος XIV της συμφωνίας ΕΟΧ, αλλά δεν έχουν κοινοποιηθεί στην Εποπτεύουσα Αρχή, καθώς και εκείνες που βασίζονται σε εικαζόμενη παράβαση του άρθρου 54 της συμφωνίας ΕΟΧ. Αντί-

θέτα, οι καταγγελίες που αφορούν θέματα τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο των αποκλειστικών αρμοδιοτήτων της Εποπτεύουσας Αρχής, όπως η ανάκληση απαλλαγής, δεν μπορούν να εξεταστούν από μία αρμόδια για τον ανταγωνισμό εθνική αρχή (23).

40. Επίσης πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα κριτήρια που αναφέρονται ανωτέρω στα σημεία 23 έως 36 για την εξέταση μιας υποθέσεως εκ μέρους της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ ή της εθνικής αρχής, ιδίως όσον αφορά την εδαφική έκταση των αποτελεσμάτων της σύμπραξης ή της δεσπόζουσας θέσης (σημεία 27, 28).

Το δικαίωμα της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ να απορρίψει μία καταγγελία

41. Από τη νομολογία του Πρωτοδικείου προκύπτει ότι η Επιτροπή έχει το δικαίωμα, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, να απορρίψει μία καταγγελία που δεν παρουσιάζει επαρκές κοινοτικό συμφέρον ώστε να δικαιολογεί τη συνέχιση της εξέτασής της (24). Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ εκτιμά ότι, στα πλαίσια της συμφωνίας ΕΟΧ, η Εποπτεύουσα Αρχή μπορεί να εφαρμόζει μία παρόμοια αρχή εφόσον αποδεικνύεται η ύπαρξη επαρκούς συμφέροντος στα πλαίσια της συμφωνίας ΕΟΧ.

42. Το δικαίωμα που αναγνωρίζεται στην Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ εξηγείται με τη συντρέχουσα αρμοδιότητα που έχουν η Εποπτεύουσα Αρχή, τα εθνικά δικαιοδοτικά όργανα και — εφόσον έχουν σχετική εξουσία — οι εθνικές αρχές ανταγωνισμού για την εφαρμογή του άρθρου 53 παράγραφος 1 και του άρθρου 54 και με την προστασία που απορρέει από αυτή την αρμοδιότητα για τους καταγγέλλοντες ενώπιον των δικαστικών και διοικητικών αρχών. Όσον αφορά τη συντρέχουσα αυτή αρμοδιότητα, το Δικαστήριο και το Πρωτοδικείο έκριναν, κατά πάγια νομολογία, ότι το άρθρο 3 του κανονισμού αριθ. 17 (που αποτελεί τη νομική βάση του δικαιώματος υποβολής καταγγελίας ενώπιον της Επιτροπής για εικαζόμενη παράβαση των άρθρων 81 και 82 της συνθήκης ΕΚ) το οποίο αντιστοιχεί στο άρθρο 3 του κεφαλαίου II του τέταρτου πρωτοκόλλου της συμφωνίας Εποπτεύουσας Αρχής και Δικαστηρίου, δεν παρέχει στους υποβάλλοντες αίτηση δυνάμει του ίδιου άρθρου το δικαίωμα να απαιτούν την έκδοση απόφασης από την Επιτροπή, κατά την έννοια του άρθρου 249 της συνθήκης, σχετικά με την ύπαρξη ή μη της εικαζόμενης παράβασης (25). Σύμφωνα με το άρθρο 3 της συμφωνίας Εποπτεύουσας Αρχής και Δικαστηρίου, η Αρχή εκτιμά ότι το αυτό ισχύει και έναντι της Αρχής.

Προϋποθέσεις για την απόρριψη καταγγελίας

43. Η εξέταση μιας καταγγελίας εκ μέρους μιας εθνικής αρχής προϋποθέτει ότι πληρούνται οι ειδικές προϋποθέσεις που αναφέρονται παραπάνω, όπως απορρέουν από τη νομολογία του Πρωτοδικείου.

(23) Automec II, βλέπε υποσημείωση 3, παράγραφος 75.

(24) Automec II, βλέπε υποσημείωση 3 παράγραφος 75, η οποία υπενθυμίζεται στις υποθέσεις T-114/92, σκέψη 80, BENIM κατά Επιτροπής, Συλλογή 1995, σ. II-147 και T-77/95, SFEI και λοιποί κατά Επιτροπής, σκέψεις 29 και 55, Συλλογή 1997, σ. II-1.

(25) Ιδίως υπόθεση 125/78 GEMA κατά Επιτροπής, σκέψη 17, Συλλογή 1979, σ. 3173, υπόθεση T-16/91, Rendo και λοιποί κατά Επιτροπής, σκέψη 98, Συλλογή 1992, σ. II-2417.

(22) Υπόθεση T-23/90, Peugeot κατά Επιτροπής, σκέψη 47, Συλλογή 1991, σ. II-653.

44. Η πρώτη από τις προϋποθέσεις αυτές είναι ότι, για να μπορέσει να εκτιμήσει σε κάθε περίπτωση την ύπαρξη ή μη κοινοτικού συμφέροντος για τη συνέχιση της εξέτασής της, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ είναι υποχρεωμένη να προβεί σε προσεκτική εξέταση των πραγματικών και νομικών στοιχείων τα οποία περιέχει η καταγγελία ⁽²⁶⁾. Βάσει της υποχρέωσης που επιβάλλει το άρθρο 16 της συμφωνίας Εποπτεύουσας Αρχής και Δικαστηρίου για αιτιολόγηση των αποφάσεών της, η Εποπτεύουσα Αρχή υποχρεούται να εκθέσει στον καταγγέλλοντα τις νομικές και πραγματικές εκτιμήσεις που την οδήγησαν στο συμπέρασμα ότι δεν υπήρχε επαρκές συμφέρον στα πλαίσια της συμφωνίας ΕΟΧ που να αιτιολογεί τη συνέχιση της εξέτασης της καταγγελίας. Κατά συνέπεια, η Εποπτεύουσα Αρχή δεν μπορεί να αρκεστεί σε αόριστη αναφορά στο συμφέρον στα πλαίσια της συμφωνίας ΕΟΧ ⁽²⁷⁾.

45. Για να εκτιμήσει κατά πόσον δύναται να απορρίψει μία καταγγελία λόγω έλλειψης συμφέροντος στα πλαίσια της συμφωνίας ΕΟΧ, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ πρέπει να σταθμίσει τη σημασία της εικαζόμενης παράβασης για τη λειτουργία της συμφωνίας ΕΟΧ, την πιθανότητα απόδειξης της ύπαρξης της παράβασης και την έκταση των αναγκαίων μέτρων έρευνας για να εκπληρώσει, υπό τις καλύτερες συνθήκες, την αποστολή της που συνίσταται στο να διασφαλίζει την τήρηση των άρθρων 53 και 54 της συμφωνίας ΕΟΧ ⁽²⁸⁾. Ειδικότερα, όπως έκρινε το Πρωτοδικείο στην προαναφερθείσα υπόθεση ΒΕΜΙΜ ⁽²⁹⁾, όταν τα αποτελέσματα των διαλαμβανομένων σε μία καταγγελία παραβάσεων γίνονται ουσιαστικά αισθητά επί του εδάφους ενός μόνον κράτους μέλους και όταν τα δικαστήρια και οι αρμόδιες εθνικές αρχές αυτού του κράτους μέλους έχουν επιληφθεί της υποθέσεως, επί διαφορών μεταξύ των καταγγέλλοντος και του καθ' ου η καταγγελία προσώπου, η Επιτροπή δικαιούται να απορρίψει την καταγγελία λόγω έλλειψης επαρκούς κοινοτικού συμφέροντος προς συνέχιση της εξέτασης της υπόθεσης, υπό την προϋπόθεση ωστόσο ότι τα δικαιώματα του καταγγέλλοντος μπορούν να προστατευθούν κατά ικανοποιητικό τρόπο. Υπό παρόμοιες συνθήκες που αφορούν μία χώρα ΕΖΕΣ, η Εποπτεύουσα Αρχή δύναται να απορρίψει μία καταγγελία ελλείψει επαρκούς συμφέροντος στα πλαίσια της συμφωνίας ΕΟΧ για τη συνέχιση της εξέτασης της υπόθεσης, υπό την προϋπόθεση ότι τα δικαιώματα του καταγγέλλοντος μπορούν να προστατευθούν με ικανοποιητικό τρόπο. Όσον αφορά του κατά τόπο προσδιορισμό των αποτελεσμάτων της περιοριστικής πρακτικής, αυτό ισχύει συγκεκριμένα για τις συμπτώσεις στις οποίες συμμετέχουν μόνον επιχειρήσεις ενός κράτους μέλους ή χώρας ΕΖΕΣ και οι οποίες, αν και δεν αφορούν ούτε εισαγωγές ούτε εξαγωγές μεταξύ χωρών συμβαλλομένων στη συμφωνία ΕΟΧ, κατά την έννοια του άρθρου 4 παράγραφος 2 σημείο α) του κεφαλαίου II του τέταρτου πρωτοκόλλου της συμφωνίας Εποπτεύουσας Αρχής και Δικαστηρίου ⁽³⁰⁾, ενδέχεται να επηρεάσουν το εμπόριο στο εσωτερικό του ΕΟΧ. Όσον αφορά τη διαφύλαξη των δικαιωμάτων του καταγγέλλοντος, η Εποπτεύουσα Αρχή θεωρεί ότι η προσφυγή στην εθνική αρχή πρέπει να τα προστατεύει με απόλυτα ικανοποιητικό τρόπο. Σχετικά με το σημείο αυτό, η Εποπτεύουσα Αρχή θεωρεί ότι η αποτελεσματικότητα της παρέμβασης της εθνικής αρχής εξαρτάται ιδίως από τη δυνατότητα να διατάσσει, εάν το κρίνει απαραίτητο, τη λήψη προσωρινών μέτρων με την επιφύλαξη της δυνατότητας,

που προβλέπεται στο δίκαιο ορισμένων χωρών ΕΖΕΣ, να απαιτείται δικαστική απόφαση για την αποτελεσματική λήψη τέτοιου είδους μέτρων.

Διαδικασία

46. Αν η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ κρίνει ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές, ζητά από την αρμόδια για του ανταγωνισμό αρχή της χώρας ΕΖΕΣ στην οποία η συμφωνία ή η επίδικη πρακτική παράγει κυρίως τα αποτελέσματά της να την πληροφορήσει αν δέχεται να εξετάσει την καταγγελία και να αποφανθεί επ' αυτής. Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, η Εποπτεύουσα Αρχή απορρίπτει την καταγγελία που της υποβάλλεται, λόγω έλλειψης επαρκούς συμφέροντος στα πλαίσια της συμφωνίας ΕΟΧ, και η υπόθεση παραπέμπεται στην αρμόδια για του ανταγωνισμό εθνική αρχή, αυτομάτως ή κατόπιν αιτήσεως των καταγγελλόντων. Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θέτει όλα τα σχετικά έγγραφα που έχει στην κατοχή της στη διάθεση της εν λόγω αρχής ⁽³¹⁾.

47. Όσον αφορά την εξέταση της καταγγελίας, Θα πρέπει να διενκρινιστεί ότι, σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-67/91 ⁽³²⁾ (υπόθεση των «ισπανικών τραπεζών»), οι εθνικές αρχές ανταγωνισμού δεν έχουν το δικαίωμα να χρησιμοποιούν ως αποδεικτικά μέσα για την εφαρμογή των εθνικών κανόνων ανταγωνισμού ή των κανόνων ανταγωνισμού ΕΟΧ, τις μη δημοσιευθείσες πληροφορίες που περιέχονται στις απαντήσεις των επιχειρήσεων από τις οποίες ζητήθηκαν κατ' εφαρμογή του άρθρου 11 του κεφαλαίου II του τέταρτου πρωτοκόλλου της συμφωνίας Εποπτεύουσας Αρχής και Δικαστηρίου, καθώς και τις πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν μετά από ελέγχους που διεξήχθησαν βάσει του άρθρου 14 του ίδιου κεφαλαίου. Πάντως, οι πληροφορίες αυτές συνιστούν ενδείξεις οι οποίες μπορούν ενδεχομένως να ληφθούν υπόψη για να αιτιολογήσουν την κίνηση εθνικής διαδικασίας ⁽³³⁾.

IV. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΣΕ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΕΧΕΙ ΕΠΙΛΗΦΘΕΙ ΠΡΩΤΗ Η ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ

Εισαγωγή

48. Πρόκειται για υποθέσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου ανταγωνισμού ΕΟΧ και τις οποίες η αρμόδια για του ανταγωνισμό εθνική αρχή εξετάζει με δική της πρωτοβουλία,

⁽²⁶⁾ Automec II, βλ. υποσημείωση 3 παράγραφος 82.

⁽²⁷⁾ Automec II, βλ. υποσημείωση 3 παράγραφος 85.

⁽²⁸⁾ Automec II, βλ. υποσημείωση 3 παράγραφος 86, που μνημονεύεται στην υπόθεση ΒΕΜΙΜ, παράγραφος 80.

⁽²⁹⁾ Βλ. υποσημείωση 22 παράγραφος 86.

⁽³⁰⁾ Βλ. υποσημείωση 20.

⁽³¹⁾ Ωστόσο, σε περίπτωση πληροφοριών που παρέχονται με το αίτημα να τηρηθούν απόρρητες προκειμένου να προστατευθεί η ανωνυμία του πληροφοριοδότη, το όργανο που δέχεται τις πληροφορίες υποχρεούται, δυνάμει του άρθρου 122 της συμφωνίας ΕΟΧ να τηρήσει του όρο αυτό. (Υπόθεση 145/83, Adams κατά Επιτροπής, Συλλογή 1985, σ. 3539). Συνεπώς, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ δεν θα κοινοποιήσει στις εθνικές αρχές το όνομα των πληροφοριοδοτών της που ζητούν να μείνουν ανώνυμοι, παρά μόνον εφόσον αυτοί, μετά από αίτημα της Εποπτεύουσας Αρχής, ανακαλέσουν την απαίτηση ως προς την τήρηση της ανωνυμίας έναντι της εθνικής αρχής που ενδέχεται να εξετάσει την καταγγελία τους.

⁽³²⁾ Υπόθεση C-67/91, Direccion General de Defensa de la Competencia κατά Asociacion Esparola de Banca Privada (AEB) και λοιποί, Συλλογή 1992, σ. 4785, διατακτικό της απόφασης.

⁽³³⁾ Βλ. υποσημείωση 30 παράγραφοι 39 και 43.

εφαρμόζοντας τις διατάξεις του άρθρου 53 παράγραφος 1 και του άρθρου 54 της συμφωνίας ΕΟΧ, είτε μόνες τους είτε σε συνδυασμό με την εθνική νομοθεσία περί ανταγωνισμού είτε, αν αυτό δεν είναι εφικτό, μόνο την εθνική νομοθεσία περί ανταγωνισμού. Έτσι καλύπτονται όλες οι υποθέσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου ανταγωνισμού τις οποίες μία εθνική αρχή εξετάζει με δική της πρωτοβουλία πριν η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ επιληφθεί ενδεχομένως της υποθέσεως ανεξάρτητα από τη διαδικαστική τους προέλευση (αυτεπάγγελτη διαδικασία, κοινοποίηση, καταγγελία κτλ.). Οι υποθέσεις αυτές είναι συνεπώς εκείνες που πληρούν τις προϋποθέσεις που εκτίθενται στο Μέρος II (Κατευθυντήριες γραμμές για την κατανομή των υποθέσεων) της παρούσας ανακοίνωσης.

49. Οι εθνικές αρχές είναι σκόπιμο να ενημερώνουν συστηματικά την Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ για τις διαδικασίες που κίνησαν σε υποθέσεις τις οποίες εξετάζουν κατ' εφαρμογή του δικαίου ΕΟΧ. Η Εποπτεύουσα Αρχή ενημερώνει σχετικά τις λοιπές εθνικές αρχές.

50. Η συνεργασία αυτή είναι απαραίτητη ειδικότερα για τις υποθέσεις που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ κατά την έννοια των σημείων 33-36. Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται α) όλες οι υποθέσεις που θέτουν ένα νέο νομικό πρόβλημα κατά τρόπο ώστε να αποφευχθούν αποφάσεις που βασίζονται στο εθνικό δίκαιο ή στο δίκαιο ΕΟΧ, που είναι ασυμβίβαστες προς το τελευταίο β) μεταξύ των υποθέσεων που έχουν μεγαλύτερη σημασία από οικονομικής απόψεως, μόνο εκείνες όπου παρεμποδίζεται σημαντικά η πρόσβαση στην οικεία εθνική αγορά επιχειρήσεων από άλλα κράτη μέλη ή χώρες ΕΖΕΣ· και γ) ορισμένες υποθέσεις όπου δημόσια επιχείρηση ή επιχείρηση εξομοιούμενη με δημόσια (σύμφωνα με το άρθρο 59 παράγραφοι 1 και 2 της συμφωνίας ΕΟΧ) θεωρείται ύποπτη για άσκηση πρακτικών που αντιβαίνουν στον ανταγωνισμό. Κάθε εθνική αρχή εκτιμά, ενδεχομένως κατόπιν διαβουλεύσεως με την Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ, εάν η συγκεκριμένη υπόθεση εμπίπτει σε μία από τις κατηγορίες αυτές.

51. Οι αρμόδιες για τον ανταγωνισμό εθνικές αρχές εξετάζουν τις υποθέσεις αυτές βάσει των διαδικασιών που προβλέπει η εθνική τους νομοθεσία, εφαρμόζοντας είτε το δίκαιο ΕΟΧ είτε την εθνική νομοθεσία περί ανταγωνισμού⁽³⁴⁾.

52. Εξάλλου, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θεωρεί ότι, όπως και τα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται υποθέσεων ανταγωνισμού όπου τίθεται θέμα εφαρμογής των άρθρων 53 και 54 της συμφωνίας ΕΟΧ, οι εθνικές αρχές ανταγωνισμού που εφαρμόζουν τις διατάξεις αυτές έχουν τη δυνατότητα, στο πλαίσιο του εφαρμοστέου δικονομικού δικαίου και με την επιφύλαξη του άρθρου 122 της συμφωνίας ΕΟΧ, να ζητήσουν από την Εποπτεύουσα Αρχή να τις ενημερώσει σχετικά με την πορεία της διαδικασίας που έχει ενδεχομένως κινήσει, καθώς και σχετικά με την πιθανότητα να εκδώσει επίσημη απόφαση, κατ' εφαρμογή του κεφαλαίου II του τέταρτου πρωτοκόλλου της συμφωνίας Εποπτεύουσας Αρχής και

Δικαστηρίου, επί των υποθέσεων τις οποίες οι εθνικές αυτές αρχές εξετάζουν με δική τους πρωτοβουλία. Οι αρχές ανταγωνισμού των κρατών μελών μπορούν, υπό τις ίδιες προϋποθέσεις, να έλθουν σε επαφή με την Εποπτεύουσα Αρχή, όταν η εφαρμογή του άρθρου 53 παράγραφος 1 ή του άρθρου 54 σε μία συγκεκριμένη υπόθεση παρουσιάζει ιδιαίτερες δυσχέρειες, προκειμένου να τους παρασχεθούν τα οικονομικά και νομικά στοιχεία που είναι σε θέση να τους διαθέσει⁽³⁵⁾.

53. Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ είναι πεπεισμένη ότι χάρις στη στενή συνεργασία με τις αρχές ανταγωνισμού μπορούν να αποφευχθούν αντιφατικές αποφάσεις. Ωστόσο, αν στο πλαίσιο μιας εθνικής διαδικασίας, φαίνεται πιθανόν η απόφαση με την οποία η Εποπτεύουσα Αρχή θα περατώσει μία εκκρεμή διαδικασία που αφορά την ίδια σύμπραξη μπορεί να αντιτίθεται στις συνέπειες της απόφασης των εθνικών αρχών, είναι έργο αυτών των τελευταίων να λάβουν τα κατάλληλα μέτρα (Walt Wilhelm) προκειμένου να εξασφαλιστεί η πλήρης εφαρμογή των πράξεων εκτέλεσης του δικαίου ανταγωνισμού ΕΟΧ. Η Εποπτεύουσα Αρχή θεωρεί ότι τα μέτρα αυτά θα πρέπει γενικώς να συνιστανται σε αναστολή της έκδοσης απόφασης των εθνικών αρχών μέχρις ότου περατωθεί η διαδικασία που εκκρεμεί ενώπιον της Αρχής. Όταν μία εθνική αρχή εφαρμόζει την εθνική της νομοθεσία, η διαδικασία βασίζεται στις αρχές ότι η ταυτόχρονη εφαρμογή του εθνικού δικαίου περί ανταγωνισμού και του δικαίου ΕΟΧ δεν πρέπει να παρεμποδίζει την αποτελεσματική και ομοιόμορφη εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού ΕΟΧ και των μέτρων που λαμβάνονται για την επιβολή τους⁽³⁶⁾ και στην ασφάλεια του δικαίου, και όπου εφαρμόζει το δίκαιο ΕΟΧ, η διαδικασία πρέπει να βασίζεται μόνο στην ασφάλεια του δικαίου. Από την πλευρά της, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ θα προσπαθεί να εξετάζει κατά προτεραιότητα τις υποθέσεις που αποτελούν αντικείμενο εθνικών διαδικασιών που έχουν ανασταλεί κατ' αυτόν τον τρόπο. Πάντως, μπορεί να προβλεφθεί μία δεύτερη δυνατότητα, που συνίσταται σε διαβούλευση με την Εποπτεύουσα Αρχή πριν από την έκδοση της εθνικής απόφασης. Η εν λόγω διαβούλευση θα είχε ως αντικείμενο, λαμβανομένης υπόψη της προαναφερθείσας απόφασης στην υπόθεση των ισπανικών τραπεζών, την ανταλλαγή προπαρασκευαστικών εγγράφων για τις σχεδιαζόμενες αποφάσεις, κατά τρόπο ώστε οι αρχές των χωρών ΕΖΕΣ να δύνανται να λαμβάνουν υπόψη τη θέση της Εποπτεύουσας Αρχής στο πλαίσιο της δικής τους απόφασης, χωρίς η απόφαση να αναβάλλεται μέχρις ότου ληφθεί η απόφαση της Εποπτεύουσας Αρχής.

Διαδικασία

Καταγγελίες

54. Δεδομένου ότι οι καταγγέλλοντες δεν μπορούν να υποχρεώσουν την Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ να εκδώσει απόφαση όσον αφορά την ύπαρξη της παράβασης που επικαλούνται και ότι η Εποπτεύουσα Αρχή έχει το δικαίωμα να απορρίψει μία καταγγελία λόγω έλλειψης επαρκούς συμφέροντος στα πλαίσια της συμφωνίας ΕΟΧ, οι εθνικές αρχές ανταγωνισμού δεν αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες δυσκολίες στην εξέταση των καταγγελιών που υποβάλλονται πρώτα σ' αυτές και που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του δικαίου ανταγωνισμού ΕΟΧ.

⁽³⁴⁾ Βλέπε υποσημείωση 32 παράγραφο 32.

⁽³⁵⁾ Υπόθεση C-234/89 Delimitis κατά Henninger Brau. Συλλογή 1991. Σ.Ι-935 παράγραφο 53.

⁽³⁶⁾ Βλέπε υποσημείωση 14 και παράγραφο 16 της παρούσας ανακοίνωσης.

Κοινοποιήσεις

55. Αν και αποτελούν πολύ μικρό ποσοστό σε σχέση με το συνολικό αριθμό των κοινοποιήσεων που υποβάλλονται στην Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ, πρέπει να ληφθούν ειδικά υπόψη οι κοινοποιήσεις συμπράξεων που εξετάζονται από εθνική αρχή και γίνονται προς την Εποπτεύουσα Αρχή για λόγους παρέλκυσης. Ως παρελκυστική κοινοποίηση νοείται η περίπτωση όπου μία επιχείρηση που απειλείται από απαγόρευση σύμπραξης κατόπιν διαδικασίας που κινήθηκε εκ μέρους εθνικής αρχής κατ' εφαρμογή του άρθρου 53 παράγραφος 1 ή του εθνικού δικαίου, κοινοποιεί την επίμαχη συμφωνία στην Επιτροπή ζητώντας χορήγηση απαλλαγής δυνάμει του άρθρου 53 παράγραφος 3 της συμφωνίας ΕΟΧ. Μία τέτοια κοινοποίηση πραγματοποιείται με σκοπό να κινήσει η Εποπτεύουσα Αρχή διαδικασία κατ' εφαρμογή των άρθρων 2, 3 ή 6 του κεφαλαίου II του τέταρτου πρωτοκόλλου της συμφωνίας Εποπτεύουσας Αρχής και Δικαστηρίου και ως εκ τούτου, δυνάμει του άρθρου 9 παράγραφος 3 του εν λόγω κεφαλαίου, να αφαιρέσει από τις αρχές των χωρών ΕΖΕΣ την αρμοδιότητα εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 53 παράγραφος 1. Μία κοινοποίηση χαρακτηρίζεται ως παρελκυστική εκ μέρους της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ μόνον αφού έλθει σε επαφή με την αρμόδια εθνική αρχή και επαληθεύσει ότι η εν λόγω αρχή συμφωνεί με την εκτίμηση αυτή. Η Εποπτεύουσα Αρχή καλεί επίσης τις εθνικές αρχές να την ενημερώνουν αυτεπαγγέλτως για τις κοινοποιήσεις που τους γίνονται και οι οποίες, κατά τη γνώμη τους, έχουν τέτοιο παρελκυστικό χαρακτήρα.

56. Αντίστοιχη με την περίπτωση αυτή είναι εκείνη όπου η κοινοποίηση στην Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ πραγματοποιείται για να αποτρέψει την επικείμενη κίνηση μιας εθνικής διαδικασίας απαγόρευσης⁽³⁷⁾

57. Οποσδήποτε, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ δεν παραγνωρίζει το γεγονός ότι ο υποβάλλων αίτηση απαλλαγής έχει δικαίωμα να απαιτήσει την έκδοση απόφασης επί της ουσίας της αίτησής του (βλέπε σημείο 38). Πάντως, αν η Εποπτεύουσα Αρχή κρίνει ότι βασικός στόχος της κοινοποίησης αυτής είναι να παρεμποδίσει την εθνική διαδικασία, δεδομένης της αποκλειστικής της αρμοδιότητας όσον αφορά τη χορήγηση απαλλαγής, έχει κάθε λόγο να μην την εξετάσει κατά προτεραιότητα.

58. Η εθνική αρχή που εξετάζει την υπόθεση και, ως εκ τούτου, έχει κινήσει τη διαδικασία σχετικά με αυτή, θα πρέπει κατά κανόνα να ζητεί από την Εποπτεύουσα Αρχή να διατυπώσει προσωρινή γνώμη σχετικά με την πιθανότητα να χορηγήσει απαλλαγή στη συμφωνία που της έχει κοινοποιηθεί. Όσον αφορά τα εθνικά δικαστήρια, η Εποπτεύουσα Αρχή αναφέρει στην ανακοίνωσή της σχετικά με τη συνεργασία με τα εθνικά δικαιοδοτικά όργανα ότι ένα τέτοιο αίτημα είναι άνευ αντικειμένου όταν «βάσει των σχετικών κριτηρίων που έχουν αναπτυχθεί στη νομολογία του Δικαστηρίου της ΕΖΕΣ, του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, με την πρακτική προηγούμενων αποφάσεων της Επο-

πτεύουσας Αρχής και της Επιτροπής, καθώς και πράξεων που αντιστοιχούν στους κανονισμούς απαλλαγής κατά κατηγορία της Επιτροπής που αναφέρονται στο παράρτημα XIV της συμφωνίας ΕΟΧ» το εθνικό δικαιοδοτικό όργανο «έχει τη βεβαιότητα ότι η επίδικη συμφωνία, απόφαση ή σύμπραξη δεν δύναται να αποτελέσει αντικείμενο ατομικής απαλλαγής»⁽³⁸⁾. Το ίδιο ισχύει και για τις εθνικές αρχές.

59. Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ διατυπώνει προσωρινή γνώμη σχετικά με την πιθανότητα χορήγησης απαλλαγής, μετά από προκαταρκτική εξέταση των νομικών και πραγματικών στοιχείων της συμφωνίας, το ταχύτερο δυνατόν μετά την πλήρη κοινοποίηση της. Αν από την εξέταση της κοινοποίησης προκύψει, αφενός, ότι η εν λόγω συμφωνία δεν μπορεί προφανώς να τύχει απαλλαγής βάσει του άρθρου 53 παράγραφος 3 της συμφωνίας ΕΟΧ και αφετέρου, ότι τα αποτελέσματα της συμφωνίας αυτής παράγονται κυρίως σε ένα κράτος μέλος, διατυπώνεται η γνώμη ότι η εξέταση της κοινοποίησης αυτής δεν έχει προτεραιότητα για την Εποπτεύουσα Αρχή.

60. Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ ενημερώνει εγγράφως για τη γνώμη αυτή την εθνική αρχή που έχει επιληφθεί της ίδιας υποθέσεως, καθώς και τα κοινοποιούντα μέρη. Στην επιστολή της αναφέρει ότι είναι ελάχιστα πιθανό να λάβει απόφαση σχετικά με τη σύμπραξη που της κοινοποιήθηκε πριν από την έκδοση οριστικής απόφασης από την εθνική αρχή που έχει επιληφθεί της ίδιας υποθέσεως και ότι τα κοινοποιούντα μέρη απαλλάσσονται από την καταβολή όποιου προστίμου μπορεί να τους επιβάλει η Εποπτεύουσα Αρχή.

61. Στην απάντησή της, η εθνική αρχή, αφού λάβει υπόψη της την προσωρινή γνώμη της Εποπτεύουσας Αρχής, θα πρέπει να αναλάβει τη δέσμευση να επικοινωνήσει μαζί της αμελλητί, αν κατά την εξέταση της υπόθεσης οδηγηθεί σε συμπέρασμα διαφορετικό από τη γνώμη που διατύπωσε η Εποπτεύουσα Αρχή. Αυτό συμβαίνει στην περίπτωση που, μετά την εξέταση της υπόθεσης, η εθνική αρχή συνάγει το συμπέρασμα ότι η υπό εξέταση συμφωνία δεν πρέπει να απαγορευθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 53 παράγραφος 1 της συμφωνίας ΕΟΧ ή, αν η διάταξη αυτή δεν μπορεί να εφαρμοστεί, κατ' εφαρμογή της ισχύουσας εθνικής νομοθεσίας. Τέλος, η αρχή αυτή θα πρέπει να αναλάβει τη δέσμευση να διαβιβάσει στην Εποπτεύουσα Αρχή αντίγραφο της οριστικής της απόφασης σχετικά με την υπόθεση. Αντίγραφα της αλληλογραφίας αυτής αποστέλλονται επίσης, για ενημέρωση, στις αρχές ανταγωνισμού των άλλων χωρών ΕΖΕΣ.

62. Η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ δεν κινεί διαδικασία για την ίδια υπόθεση πριν ολοκληρωθεί η διαδικασία που εκκρεμεί ενώπιον της εθνικής αρχής· σύμφωνα με το άρθρο 9 παράγραφος 3 του κεφαλαίου II του τέταρτου πρωτοκόλλου της συμφωνίας Εποπτεύουσας Αρχής και Δικαστηρίου, μια τέτοια ενέργεια θα είχε ως αποτέλεσμα να αποσπάσει την υπόθεση από τα χέρια της εθνικής αρχής. Η Εποπτεύουσα Αρχή προβαίνει σε παρόμοια ενέργεια μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις, όπως εκείνες κατά τις οποίες η εθνική αρχή καταλήγει, απροσδόκητα, στο συμπέρασμα ότι δεν υπάρχει παράβαση των άρθρων 53 ή 54 της συμφωνίας ΕΟΧ ή των διατάξεων του εθνικού τους δικαίου ανταγωνισμού, καθώς και εκείνες όπου η εθνική διαδικασία παρατείνεται αδικαιολόγητα.

⁽³⁷⁾ Σχετικά με συμφωνίες που δεν υπόκεινται σε κοινοποίηση σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 σημείο I του κεφαλαίου II του τέταρτου πρωτοκόλλου της συμφωνίας Εποπτεύουσας Αρχής και Δικαστηρίου, τα σημεία 56 και 57 της παρούσας ανακοίνωσης εφαρμόζονται επίσης τηρουμένων των αναλογιών για τη διατύπωση αιτήσεων απαλλαγής.

⁽³⁸⁾ Ανακοίνωση σχετικά με τη συνεργασία μεταξύ της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ και των εθνικών δικαιοδοτικών οργάνων, σημεία 27 και 28.

63. Πριν από την κίνηση της διαδικασίας, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ συμβουλευέται την εθνική αρχή, για να πληροφορηθεί τους πραγματικούς και νομικούς λόγους για τη λήψη ευνοϊκής απόφασης εκ μέρους της εν λόγω αρχής ή τους λόγους καθυστέρησης διαδικασίας.

V. ΤΕΛΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

64. Η παρούσα ανακοίνωση δεν προδικάζει την ερμηνεία του Δικαστηρίου και του Πρωτοδικείου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και του Δικαστηρίου ΕΖΕΣ.

65. Για την αποτελεσματική και ομοιόμορφη εφαρμογή του δικαίου ΕΟΧ σε ολόκληρη την επικράτεια του ΕΟΧ, καθώς και για την απλότητα και ασφάλεια του δικαίου για τις επιχειρήσεις, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ καλεί τις χώρες ΕΖΕΣ που δεν το έχουν πράξει ακόμη να θεσπίσουν νομοθεσία που θα επιτρέψει στην αρμόδια για τον ανταγωνισμό αρχή τους να θέσει αποτελεσματικά σε εφαρμογή το άρθρο 53 παράγραφος 1 και το άρθρο 54 της συμφωνίας ΕΟΧ.

66. Κατά την εφαρμογή της παρούσας ανακοίνωσης, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ και οι αρμόδιες αρχές των χωρών ΕΖΕΣ, καθώς και οι υπάλληλοι και το λοιπό προσωπικό τους, τηρούν το επαγγελματικό απόρρητο σύμφωνα με το άρθρο 20 του κεφαλαίου II του τέταρτου πρωτοκόλλου της συμφωνίας Εποπτεύουσας Αρχής και Δικαστηρίου.

67. Η παρούσα ανακοίνωση δεν εφαρμόζεται στους κανόνες ανταγωνισμού που διέπουν τον τομέα των μεταφορών, λόγω της σημαντικής ιδιαιτερότητας που παρουσιάζουν οι διαδικασίες εξέτασης των υποθέσεων του εν λόγω τομέα ⁽³⁹⁾.

68. Η συγκεκριμένη εφαρμογή της παρούσας ανακοίνωσης, ιδίως υπό το πρίσμα των μέτρων που είναι σκόπιμο να ληφθούν για τη διευκόλυνση της εφαρμογής της, θα εξετάζεται σε ετήσια βάση από κοινού εκ μέρους των αρχών των χωρών ΕΖΕΣ και της Εποπτεύουσας Αρχής.

69. Η παρούσα ανακοίνωση θα επανεξεταστεί το αργότερο μέχρι το τέλος του τετάρτου έτους από την έκδοσή της.

⁽³⁹⁾ Βλέπε τις συναφείς διατάξεις σχετικά με την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού ΕΟΧ στον τομέα μεταφορών στο άρθρο 3 του πρωτοκόλλου 21 της συμφωνίας ΕΟΧ, καθώς και στα σχετικά κεφάλαια του τέταρτου πρωτοκόλλου της συμφωνίας Εποπτεύουσας Αρχής και Δικαστηρίου.

Ανακοίνωση της Εποπτεύουσας Αρχής της ΕΖΕΣ για την εικοστή τέταρτη τροποποίηση των βασικών διαδικαστικών κανόνων στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων (επέκταση του χρόνου ισχύος των κανόνων για τις ενισχύσεις τις σχετικές με την προστασία του περιβάλλοντος)

(2000/C 307/07)

Με απόφαση της 16ης Φεβρουαρίου 2000, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ αποφάσισε ότι οι κανόνες του κεφαλαίου 15 των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις τις σχετικές με την προστασία του περιβάλλοντος που είχαν εγκριθεί στις 19 Ιανουαρίου 1994 και για τους οποίους εκκρεμούσε σχετική αναθεώρηση από πλευράς της, θα εξακολουθήσουν να εφαρμόζονται μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2000.

Ανακοίνωση της Εποπτεύουσας αρχής της ΕΖΕΣ σχετικά με την εικοστή πέμπτη τροποποίηση των διαδικαστικών και κανονιστικών κανόνων στον τομέα των κρατικών ενισχύσεων (παράταση της περιόδου ισχύος των κανόνων περί ενισχύσεων για την ενίσχυση στη βιομηχανία συνθετικών ινών)

(2000/C 307/08)

Με απόφαση της 1ης Μαρτίου 2000, η Εποπτεύουσα Αρχή της ΕΖΕΣ αποφάσισε ότι η παράγραφος 22.5 σημείο 1 του κεφαλαίου 22 των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις της 6ης Μαρτίου 1996 σχετικά με την ενίσχυση της βιομηχανίας συνθετικών ινών, ορίζει τα ακόλουθα:

«Οι προαναφερθέντες κανόνες τέθηκαν σε ισχύ την 1η Απριλίου 1996 και θα παραμείνουν σε ισχύ, εκτός εάν ορισθεί διαφορετικά σε νέα απόφαση, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2001. Η απόφαση εάν θα πρέπει να καταργηθούν τα μέτρα θα εξαρτηθεί από το αποτέλεσμα του πολυτομεακού πλαισίου για την περιφερειακή ενίσχυση για σχέδια ευρέων επενδύσεων».

ΜΟΝΙΜΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ ΕΖΕΣ

Κατάλογος των πιστωτικών ιδρυμάτων που έχουν άδεια λειτουργίας στην Ισλανδία, το Λίχτενσταϊν και τη Νορβηγία σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 7 της οδηγίας 77/780/ΕΟΚ

(2000/C 307/09)

Το άρθρο 3 παράγραφος 7 και το άρθρο 10 παράγραφος 2 ⁽¹⁾ της πρώτης οδηγίας 77/780/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 1977, περί του συντονισμού των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την ανάληψη και την άσκηση της δραστηριότητας πιστωτικού ιδρύματος ⁽²⁾ απαιτούν από την Επιτροπή να καταρτίζει και να δημοσιεύει κατάλογο όλων των πιστωτικών ιδρυμάτων που έχουν άδεια λειτουργίας στα κράτη μέλη της ΕΕ. Η παράγραφος 6 στοιχείο β) του πρωτοκόλλου 1 της συμφωνίας ΕΟΧ προβλέπει ότι στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, σύμφωνα με νομοθετική πράξη, απαιτείται η δημοσίευση πραγματικών περιστατικών, διαδικασιών, εκθέσεων ή άλλων πληροφοριών στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, οι αντίστοιχες πληροφορίες που αφορούν τα κράτη της ΕΖΕΣ δημοσιεύονται στο χωριστό τμήμα της για τον ΕΟΧ.

Αυτή είναι η τρίτη φορά που η Μόνιμη Επιτροπή των χωρών της ΕΖΕΣ εφαρμόζει την ανωτέρω απαίτηση. Ο κατάλογος που δημοσιεύεται στο παράρτημα της ανακοίνωσης αυτής περιλαμβάνει όλα τα πιστωτικά ιδρύματα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της πρώτης συντονιστικής οδηγίας και του ασκούσαν δραστηριότητα στην Ισλανδία, το Λίχτενσταϊν και τη Νορβηγία στις 31 Δεκεμβρίου 1999.

Ο παρών κατάλογος καταρτίστηκε από τη Μόνιμη Επιτροπή των χωρών της ΕΖΕΣ με βάση τις πληροφορίες που χορηγήθηκαν από τις σχετικές χώρες της ΕΖΕΣ. Ο κατάλογος δεν έχει νομικό χαρακτήρα και δεν παρέχει οποιαδήποτε έννομα δικαιώματα. Εάν στον κατάλογο έχει συμπεριληφθεί εκ παραδρομής μη εγκεκριμένο πιστωτικό ίδρυμα, αυτό δεν μεταβάλλει κατά κανένα τρόπο το νομικό του καθεστώς. Αντίστοιχα, εάν ένα πιστωτικό ίδρυμα έχει παραλειφθεί εκ παραδρομής από τον κατάλογο, δεν επηρεάζεται η εγκυρότητα της άδειας λειτουργίας του.

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

Οι συντομογραφίες της στήλης «Ελάχιστο κεφάλαιο» έχουν την ακόλουθη σημασία:

Συντομογραφία	Σημασία
Υ	Αρχικό κεφάλαιο μεγαλύτερο των 5 εκατομμυρίων ευρώ
Ν	Αρχικό κεφάλαιο από 1 έως 5 εκατομμύρια ευρώ
Ο	Δεν υπάρχει αρχικό κεφάλαιο

Οι συντομογραφίες της στήλης «Καθεστώς προστασίας των καταθέσεων» έχουν την ακόλουθη σημασία:

Συντομογραφία	Σημασία
Υ	Κανονικό σύστημα εγγύησης των καταθέσεων σύμφωνα με την οδηγία 94/19/ΕΚ (άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 1)
Ν	Ισοδύναμο σύστημα εγγύησης των καταθέσεων σύμφωνα με την οδηγία 94/19/ΕΚ (άρθρο 3 παράγραφος 1 σημείο 1)
Ο	Δεν υπάρχει σύστημα εγγύησης των καταθέσεων

⁽¹⁾ Το άρθρο 10 παράγραφος 2 δεν ισχύει στο πλαίσιο του ΕΟΧ.

⁽²⁾ ΕΕ L 322 της 17.12.1977, σ. 30.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΙΣΛΑΝΔΙΑ

Για συμπληρωματικές πληροφορίες:

Αρχή χρηματοοικονομικής εποπτείας (Financial Supervisory Authority)

Suðurlandsbraut 32
IS-108 Reykjavík
Τηλ. (354) 525 27 00
Φαξ (354) 525 27 27.

Επωνυμία	Έδρα	Νομική μορφή	Παρατηρήσεις	Ελάχιστο κεφάλαιο	Καθεστώς προ-στασίας των καταθέσεων
1	2	3	4	5	6
Landsbanki Íslands hf.	Reykjavík	Hlutfélag ⁽¹⁾		Y	Y
Búnaðarbanki Íslands hf.	Reykjavík	Hlutfélag ⁽¹⁾		Y	Y
Íslandsbanki hf.	Reykjavík	Hlutfélag ⁽¹⁾		Y	Y
Sparisjóðabanki Íslands hf.	Reykjavík	Hlutfélag ⁽¹⁾		Y	Y
Eyrasparisjóður	Patreksfjörður	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóður Bolungarvíkur	Bolungarvík	⁽²⁾		Y	Y
Sparisjóður Hafnarfjarðar	Hafnarfjörður	⁽²⁾		Y	Y
Sparisjóður Hornafjarðar og nágrennis	Höfn	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóður Hólahrepps	Sauðárkrókur	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóður Húnaflings og Stranda	Hvammstangi	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóður Höfðhverfinga	Grenivík	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóðurinn í Keflavík	Keflavík	⁽²⁾		Y	Y
Sparisjóður Kópavogs	Kópavogur	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóður Mýrasýslu	Borgarnes	⁽²⁾		Y	Y
Sparisjóður Norðfjarðar	Norðfjörður	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóður Norðlendinga	Akureyri	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóður Ólafsfjarðar	Ólafsfjörður	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóður Ólafsvíkur	Ólafsvík	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóður Reykjavíkur og nágrennis	Reykjavík	⁽²⁾		Y	Y
Sparisjóður Siglufjarðar	Siglufjörður	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóður Strandamanna	Hólmavík	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóður S-Þingeyinga	Laugar	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóður Súðavíkur	Súðavík	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóður Svarfdæla	Dalvík	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóður Vestmannaeyja	Vestmannaeyjar	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóður vélstjóra	Reykjavík	⁽²⁾		Y	Y
Sparisjóður Þingeyrarhrepps	Þingeyri	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóður Þórshafnar og nágrennis	Þórshöfn	⁽²⁾		N	Y
Sparisjóður Önundarfjarðar	Flateyri	⁽²⁾		N	Y
Fjárfestingarbanki atvinnulífsins hf. (FBA hf.)	Reykjavík	Hlutfélag ⁽¹⁾		Y	O ⁽³⁾
Greiðslumiðlun hf. (Visa Island) ⁽⁶⁾	Reykjavík	Hlutfélag ⁽¹⁾		Y	O ⁽³⁾
Kaupþing hf.	Reykjavík	Hlutfélag ⁽¹⁾		Y	O ⁽³⁾
Kreditkort hf. (Europay Island) ⁽⁶⁾	Reykjavík	Hlutfélag ⁽¹⁾		Y	O ⁽³⁾
Samvinnusjóður Íslands hf.	Reykjavík	Hlutfélag ⁽¹⁾		Y	O ⁽³⁾
Byggðastofnun	Reykjavík	⁽⁴⁾		Y	O ⁽³⁾
Ferðamálasjóður	Reykjavík	⁽⁴⁾		N	O ⁽³⁾
Hafnabótasjóður	Reykjavík	⁽⁴⁾		Y	O ⁽³⁾
Lánasjóður landbúnaðarins	Reykjavík	⁽⁴⁾		Y	O ⁽³⁾
Glitnir hf.	Reykjavík	Hlutfélag ⁽¹⁾		Y	O ⁽³⁾
Lýsing hf.	Reykjavík	Hlutfélag ⁽¹⁾		Y	O ⁽³⁾
SP-fjármögnun hf.	Reykjavík	Hlutfélag ⁽¹⁾		Y	O ⁽³⁾

⁽¹⁾ Εταιρεία περιορισμένης ευθύνης.

⁽²⁾ Στην Ισλανδία τα ταμειυτήρια είναι αυτόνομα ιδρύματα.

⁽³⁾ Πιστωτικά ιδρύματα στα οποία δεν επιτρέπεται να δέχονται καταθέσεις από το κοινό.

⁽⁴⁾ Ίδρυμα κρατικής ιδιοκτησίας.

⁽⁵⁾ Πιστωτικό ίδρυμα η κύρια δραστηριότητα του οποίου είναι η χρηματοδοτική μίσθωση, ανεξάρτητα από τον τρόπο χρηματοδότησης της δραστηριότητας αυτής. Δεν μπορεί να δεχθεί καταθέσεις από το κοινό.

⁽⁶⁾ Η κύρια δραστηριότητα είναι η παροχή υπηρεσιών πληρωμής μέσω της έκδοσης καρτών πληρωμής.

ΛΙΧΤΕΝΣΤΑΪΝ

Για συμπληρωματικές πληροφορίες:

Αρμόδια αρχή χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών

Herrengasse 8
FL-9490 Vaduz
Τηλ. (42 3) 236 62 21
Φαξ (42 3) 236 62 24.

Επωνυμία	Έδρα	Νομική μορφή	Παρατηρήσεις	Ελάχιστο κεφάλαιο	Καθεστώς προστασίας των καταθέσεων
1	2	3	4	5	6
Liechtensteinische Landesbank AG	Vaduz	Aktiengesellschaft ⁽¹⁾		Y	Y
LGT Bank in Liechtenstein AG	Vaduz	Aktiengesellschaft		Y	Y
Verwaltungs- und Privat-Bank AG	Vaduz	Aktiengesellschaft		Y	Y
Neue Bank AG	Vaduz	Aktiengesellschaft		Y	Y
Centrum Bank AG	Vaduz	Aktiengesellschaft		Y	Y
Volksbank AG	Vaduz	Aktiengesellschaft		Y	Y
Hypo Investment Bank AG	Vaduz	Aktiengesellschaft		Y	Y
Bank Wegelin (Liechtenstein) AG	Vaduz	Aktiengesellschaft		Y	Y
Bank Frick & Co. AG	Balzers	Aktiengesellschaft		Y	Y
Bank von Ernst (Liechtenstein) AG	Vaduz	Aktiengesellschaft		Y	Y
Raiffeisen Bank (Liechtenstein) AG	Schaan	Aktiengesellschaft		Y	Y
Serica Bank AG	Vaduz	Aktiengesellschaft		Y	Y
Investment und Portfoliomanagement Bank AG	Schaan	Aktiengesellschaft		Y	Y

⁽¹⁾ Εταιρεία περιορισμένης ευθύνης.

NORBHΓIA

Για συμπληρωματικές πληροφορίες:

Kredittilsynet (The Banking, Insurance and Securities Commission of Norway)

PO Box 100 Bryn
N-0611 Oslo
Τηλ. (47 22) 93 98 00
Φαξ (47 22) 72 02 36.

Επωνυμία	Έδρα	Νομική μορφή	Παρατηρήσεις	Ελάχιστο κεφάλαιο	Καθεστώς προστασίας των καταθέσεων
1	2	3	4	5	6
Andebu Sparebank	Andebu	Sb ⁽¹⁾		Y	Y
Ankenes Sparebank	Narvik	Sb		Y	Y
Arendal og Omegns Sparebank	Arendal	Sb		Y	Y
Askim Sparebank	Askim	Sb		Y	Y
Aurland Sparebank	Aurland	Sb		Y	Y
Aurskog Sparebank	Aurskog	Sb		Y	Y
Bamble og Langesund Sparebank	Stathelle	Sb		Y	Y
Berg Sparebank	Halden	Sb		Y	Y
Birkenes Sparebank	Birkeland	Sb		Y	Y
Bjugn Sparebank	Bjugn	Sb		Y	Y
Blaker Sparebank	Blaker	Sb		Y	Y
Borge Sparebank	Bøstad	Sb		N	Y
Bud Fræna og Hustad Sparebank	Elnesvågen	Sb		Y	Y
Bø Sparebank	Bø i Telemark	Sb		Y	Y
Cultura Sparebank	Oslo	Sb		N	Y
Drangedal og Tør-Dal	Drangedal	Sb		Y	Y
Sparebank Eidsberg Sparebank	Mysen	Sb		Y	Y

1	2	3	4	5	6
Eiker Drammen Sparebank	Drammen	Sb		Y	Y
Enebakk Sparebank	Enebakk	Sb		O (2)	Y
Etne Sparebank	Etne	Sb		Y	Y
Etnedal Sparebank	Etnedal	Sb		N	Y
Evje og Hornnes Sparebank	Evje	Sb		Y	Y
Fana Sparebank	Bergen	Sb		Y	Y
Fjaler Sparebank	Dale i Sunnfjord	Sb		Y	Y
Flekkefjord Sparebank	Flekkefjord	Sb		Y	Y
Fron Sparebank	Vinstra	Sb		Y	Y
Gildeskål Sparebank	Inndyr	Sb		N	Y
Gjerpen og Solum Sparebank	Skien	Sb		Y	Y
Gjerstad Sparebank	Gjerstad	Sb		N	Y
Gran Sparebank	Jaren	Sb		Y	Y
Grong Sparebank	Grong	Sb		Y	Y
Grue Sparebank	Kirkenær	Sb		Y	Y
Halden Sparebank	Halden	Sb		Y	Y
Haltdalen Sparebank	Haltdalen	Sb		N	Y
Harstad Sparebank	Harstad	Sb		Y	Y
Haugesund Sparebank	Haugesund	Sb		Y	Y
Hegra Sparebank	Hegra	Sb		Y	Y
Helgeland Sparebank	Mosjøen	Sb		Y	Y
Hjartdal og Gransherad Sparebank	Sauland	Sb		Y	Y
Hjelmeland Sparebank	Hjelmeland	Sb		Y	Y
Hol Sparebank	Geilo	Sb		Y	Y
Holla Sparebank	Ulefoss	Sb		Y	Y
Høland Sparebank	Bjørkelangen	Sb		Y	Y
Hønefoss Sparebank	Hønefoss	Sb		Y	Y
Indre sogn Sparebank	Årdalstangen	Sb		Y	Y
Klepp Sparebank	Kleppe	Sb		Y	Y
Klæbu Sparebank	Klæbu	Sb		Y	Y
Kragerø Sparebank	Kragerø	Sb		Y	Y
Kvinesdal Sparebank	Kvinesdal	Sb		Y	Y
Kvinnherad Sparebank	Rosendal	Sb		Y	Y
Larvikbanken Brunlanes Sparebank	Larvik	Sb		Y	Y
Lillesands Sparebank	Lillesand	Sb		Y	Y
Lillestrøm Sparebank	Lillestrøm	Sb		Y	Y
Lom og Skjåk Sparebank	Lom	Sb		Y	Y
Lunde Sparebank	Lunde	Sb		Y	Y
Luster Sparebank	Gaupne	Sb		Y	Y
Marker Sparebank	Ørje	Sb		Y	Y
Meldal Sparebank	Meldal	Sb		Y	Y
Melhus Sparebank	Melhus	Sb		Y	Y
Modum Sparebank	Vikersund	Sb		Y	Y
Narvik Sparebank	Narvik	Sb		Y	Y
Nes Prestegjelds Sparebank	Nesbyen	Sb		Y	Y
Neset Sparebank	Eidsvåg i Romsdal	Sb		Y	Y
Nordmøre Sparebank	Kristiansund	Sb		Y	Y
Nøtterø Sparebank	Tønsberg	Sb		Y	Y
Odal Sparebank	Sagstua	Sb		Y	Y
Opdals Sparebank	Oppdal	Sb		Y	Y
Orkdal Sparebank	Orkdal	Sb		Y	Y
Rindal Sparebank	Rindal	Sb		Y	Y
Ringerikes Sparebank	Hønefoss	Sb		Y	Y
Rygge-Vaaler Sparebank	Moss	Sb		Y	Y
Rørosbanken Røros Sparebank	Røros	Sb		Y	Y
Sandnes Sparebank	Sandnes	Sb		Y	Y
Sandsvør Sparebank	Kongsberg	Sb		Y	Y
Sauda Sparebank	Sauda	Sb		Y	Y
Selbu Sparebank	Selbu	Sb		Y	Y
Seljord Sparebank	Seljord	Sb		Y	Y
Setskog Sparebank	Setskog	Sb		N	Y
Skudenes & Aakra Sparebank	Åkrehamn	Sb		N	Y

1	2	3	4	5	6
Soknedal Sparebank	Soknedal	Sb		Y	Y
Sparebank 1 Hallingdal	Ål	Sb		Y	Y
Sparebanken Bien	Oslo	Sb		Y	Y
Sparebanken Evenes-Ballangen	Bogen i Ofoten	Sb		N	Y
Sparebanken Flora-Bremanger	Florø	Sb		Y	Y
Sparebanken Grenland	Porsgrunn	Sb		Y	Y
Sparebanken Hardanger	Utne	Sb		Y	Y
Sparebanken Hedmark	Hamar	Sb		Y	Y
Sparebanken Hemne	Kyrksæterøra	Sb		Y	Y
Sparebanken Jevnaker Lunner	Jevnaker	Sb		Y	Y
Sparebanken Midt-Norge	Trondheim	Sb		Y	Y
Sparebanken Møre	Ålesund	Sb		Y	Y
Sparebanken Nor (Union Bank of Norway)	Oslo	Sb		Y	Y
Sparebanken Nord-Norge	Tromsø	Sb		Y	Y
Sparebanken Pluss	Kristiansand S	Sb		Y	Y
Sparebanken Rana	Mo i Rana	Sb		Y	Y
Sparebanken Rogaland	Stavanger	Sb		Y	Y
Sparebanken sogn og Fjordane	Førde	Sb		Y	Y
Sparebanken Sør	Arendal	Sb		Y	Y
Sparebanken Vest	Bergen	Sb		Y	Y
Spareskillingsbanken	Kristiansand S	Sb		Y	Y
Spydeberg Sparebank	Spydeberg	Sb		Y	Y
Stadsbygd Sparebank	Stadsbygd	Sb		Y	Y
Stangvik Sparebank	Kvanne	Sb		N	Y
Strømmen Sparebank	Strømmen	Sb		Y	Y
Sunndal Sparebank	Sunnalsøra	Sb		Y	Y
Surnadal Sparebank	Surnadal	Sb		Y	Y
Søgne og Greipstad Sparebank	Søgne	Sb		Y	Y
Time Sparebank	Bryne	Sb		Y	Y
Tingvoll Sparebank	Tingvoll	Sb		N	Y
Tinn Sparebank	Rjukan	Sb		Y	Y
Tjeldsund Sparebank	Ramsund	Sb		N	Y
Tolga-Os Sparebank	Tolga	Sb		Y	Y
Totens Sparebank	Lena	Sb		Y	Y
Trøgstad Sparebank	Trøgstad	Sb		Y	Y
Tysnes Sparebank	Uggdal	Sb		Y	Y
Valle Sparebank	Valle	Sb		Y	Y
Vang Sparebank	Vang i Valdres	Sb		Y	Y
Vegårshei Sparebank	Vegårshei	Sb		N	Y
Verran Sparebank	Mosvik	Sb		O	Y
Vestfold Sparebank	Sandefjord	Sb		Y	Y
Vestre Slidre Sparebank	Slidre	Sb		Y	Y
Vik Sparebank	Vik i Sogn	Sb		Y	Y
Volda og Ørsta Sparebank	Volda	Sb		Y	Y
Voss Sparebank	Voss	Sb		Y	Y
Øksendal Sparebank	Øksendal	Sb		O	Y
Ørland Sparebank	Brekstad	Sb		Y	Y
Ørskog Sparebank	Ørskog	Sb		Y	Y
Øystre Slidre Sparebank	Heggenes	Sb		Y	Y
Åfjord Sparebank	Åfjord	Sb		Y	Y
Aasen Sparebank	Åsen	Sb		Y	Y
Bergensbanken ASA	Bergen	AS ⁽³⁾		Y	Y
Bolig- og Næringsbanken	Trondheim	AS		Y	Y
Christiania Bank og Kreditkasse	Oslo	AS	London Stockholm København ⁽⁴⁾ Cayman Islands Singapore New York	Y	Y

1	2	3	4	5	6
Den Norske Bank ASA	Bergen	AS	London Stockholm København Cayman Islands Singapore Hamburg New York	Y	Y
Finansbanken ASA	Oslo	AS		Y	Y
Fokus Bank ASA	Trondheim	AS		Y	Y
Gjensidige Bank AS	Lysaker	AS		Y	Y
Kredittbanken ASA	Ålesund	AS		Y	Y
Nordlandsbanken ASA	Bodø	AS		Y	Y
Romsdals Fellesbank ASA	Molde	AS		Y	Y
Storebrand Bank AS	Oslo	AS		Y	Y
Voss Veksel- og Landman	Voss	AS		Y	Y
Vår Bank AS	Oslo	AS		Y	Y
AS Fiskerikreditt	Tromsø	AS		N	O
ASA Eksportfinans	Oslo	AS		Y	O
Bolig- og Næringskreditt ASA	Trondheim	AS		Y	O
Den Nordenfjeldske Bykredittforening	Trondheim	AS		Y	O
Eiendomskreditt Norge AS	Bergen	AS		Y	O
Kommunekreditt Norge AS	Trondheim	AS		Y	Y
Landkreditt	Oslo	AS		Y	O
Norgeskreditt A/S	Bergen	AS		Y	O
Sparebankenes Kredittselskap AS	Oslo	AS		Y	O
American Express Company AS	Oslo	AS		Y	O
AS Bedriftsfinans	Tromsø	AS		Y	O
AS Financiering	Oslo	AS		Y	O
Bergen Broker Finans AS	Bergen	AS		N	O
BNP Finans AS	Oslo	AS		Y	O
Centralkassen AS	Oslo	AS		Y	O
Diners Club Norge AS	Oslo	AS		Y	O
DNB Factoring AS	Oslo	AS		Y	O
DNB Finans AS	Bergen	AS		Y	O
DNB Kort AS	Oslo	AS		N	O
Ellos Finans AS	Kolbotn	AS		Y	O
Europay Norge AS	Oslo	AS		Y	O
Factoror AS	Ålesund	AS		N	O
Fokus Finans AS	Trondheim	AS		Y	O
GE Capital Bilfinans AS	Fredrikstad	AS		N	O
Gjensidige Nor Finans AS	Lysaker	AS		Y	O
Handelsbanken Finans AS	Oslo	AS		Y	O
Hedmark Finans AS	Hamar	AS		Y	O
Ikano Finans AS	Billingstad	AS		Y	O
K-Finans AS	Oslo	AS		Y	O
Landkreditt Bolig AS	Oslo	AS		Y	O
Lease Plan Norge AS	Oslo	AS		Y	O
Midt-Norge Leasing AS	Trondheim	AS		Y	O
Møller Bilfinans AS	Oslo	AS		Y	O
Møre Finans AS	Ålesund	AS		N	O
Nord Finans AS	Bodø	AS		N	O
Olympia Finans AS	Oslo	AS		Y	O
Pitney Bowes Finans Nor	Oslo	AS		Y	O
Skandiabanken Bilfinans AS	Bergen	AS		Y	O
Skandiabanken Merkefinans AS	Bergen	AS		Y	O
Sparebank 1 Kredittkort AS	Trondheim	AS		Y	O
Storebrand Finans AS	Oslo	AS		Y	O
Visa Norge AS	Oslo	AS		O	O
Vår Finans AS	Oslo	AS		Y	O
Westbroker Finans AS	Stavanger	AS		Y	O

(¹) «Sb»: Sparebank (ταμειυτήρια). Στην Νορβηγία τα ταμειυτήρια είναι αυτόνομα ιδρύματα.

(²) O*: Τα μικρότερα ταμειυτήρια που λειτουργούσαν πριν την έναρξη ισχύος των οδηγιών EOX θα εξακολουθούν να έχουν χαμηλότερο «αρχικό κεφάλαιο» από 1 εκατομμύριο ευρώ για τον λόγο αυτό στον πίνακα υπάρχει η ένδειξη «O».

(³) Εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (AS ή ASA).

(⁴) **: Κοινοποιήθηκε η πρόθεση δημιουργίας υποκαταστήματος, αλλά το υποκατάστημα δεν έχει ακόμη ιδρυθεί.